

Wyciąg ze sprawozdania Okręgowego Inspektora Pracy

z działalności
Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy
w 2021 roku

Bydgoszcz, 2022 r.

I. WPROWADZENIE	3
II. WYPADKI PRZY PRACY	5
1. Badanie okoliczności i przyczyn śmiertelnych, ciężkich i zbiorowych wypadków przy pracy	5
2. Kontrola poprawności postępowania powypadkowego prowadzonego przez pracodawców	8
III. DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z PANDEMIĄ SARS-COV-2	10
1. Działania podejmowane przez zakłady pracy w celu zapewnienia osobom pracującym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie epidemii COVID-19	10
2. Przestrzeganie rozwiązań prawnych wprowadzonych przepisami Tarcz Antykrzysowych w zakresie prawnej ochrony pracy, w tym dotyczących m.in. czasu pracy oraz wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy.....	12
IV. DZIAŁALNOŚĆ PREWENCYJNA ORAZ PROMOCJA OCHRONY PRACY	13
1. Działania informacyjno-edukacyjne – „Budowa. Stop wypadkom” w budownictwie.....	13
2. Działania prewencyjno-promocyjne w rolnictwie indywidualnym „Szanuj życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”	16
3. Promocja zagadnień ochrony pracy wśród uczniów i studentów - program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”	19
4. Konkursy PIP promujące pożądane postawy w zakresie praworządności w stosunkach pracy oraz bezpieczną i higieniczną pracę.....	22
<i>Konkurs „Pracodawca – Organizator Pracy Bezpiecznej”</i>	<i>22</i>
<i>Konkursy własne.....</i>	<i>23</i>
5. Inne działania prewencyjno-promocyjne	24
6. Inne działania	30
V. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA I PREWENCYJNA – ZADANIA WŁASNE	32
1. Przestrzeganie przepisów prawa pracy i bhp w drukarniach	32
2. Kujawsko-Pomorska Akademia Społecznego Inspektora Pracy	34
3. Pracuj zgodnie z prawem - działania informacyjno-edukacyjne skierowane do pracodawców i pracowników oraz osób wchodzących na rynek pracy.	35
4. Przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym bhp w warsztatach samochodowych	37
VI. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	43
VII. ZAŁĄCZNIKI	44

I. Wprowadzenie

Państwowa Inspekcja Pracy jest organem powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w zakresie określonym w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (z późn. zm.).

Nadzór nad Państwową Inspekcją Pracy, w zakresie określonym w ustawie sprawuje Rada Ochrony Pracy. Urzędem kieruje natomiast powoływany przez Marszałka Sejmu, Główny Inspektor Pracy przy pomocy zastępców. Okręgowi Inspektorzy Pracy stoją na czele okręgowych inspektoratów pracy oraz nadzorują działalność inspektorów pracy.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy, którym kieruje okręgowy inspektor pracy przy pomocy zastępcy ds. prawno-organizacyjnych i zastępcy ds. nadzoru, obejmuje swoim działaniem obszar województwa kujawsko-pomorskiego. Urząd posiada trzy oddziały terenowe zlokalizowane w Toruniu, w Grudziądzu i we Włocławku. W celu realizacji zadań organy Państwowej Inspekcji Pracy zostały wyposażone w uprawnienie przeprowadzania czynności kontrolnych w sferze bezpieczeństwa i higieny pracy oraz legalności zatrudnienia wobec pracodawców, ale także niebędących pracodawcami przedsiębiorców i innych jednostek organizacyjnych, na rzecz których jest świadczona praca przez osoby fizyczne, w tym przez osoby wykonujące na własny rachunek działalność gospodarczą, bez względu na podstawę świadczenia tej pracy.

Rok 2021 był kolejnym rokiem innym niż wszystkie wcześniejsze. Urząd musiał zmagać się z niespotykanym wcześniej wyzwaniem w postaci światowej pandemii wirusa SARS-CoV-2.

Nowe wyzwanie spowodowało kontynuowanie zupełnie nowych standardów pracy, ale również wymusiło przeorganizowanie pracy na tryb hybrydowy i zdalny.

W zaistniałej sytuacji rok 2021 był okresem dalszego usprawniania i rozwoju nowej zdalnej formy docierania do odbiorców i realizowania przez Państwową Inspekcję Pracy działalności prewencyjnej. Pozytywnym elementem działalności naszego okręgu były w roku 2021 konferencje, które były organizowane w sposób hybrydowy tj. niewielką ilością (zgodną z reżimami sanitarnymi) osób na Sali oraz ze zdalnym nadawaniem konferencji w formule on-line. Ten nowy sposób prowadzenia konferencji będzie kontynuowany, ponieważ ilość osób uczestniczących w tak zorganizowanym przedsięwzięciu jest o wiele większa od trybu tylko stacjonarnego. Kolejne konferencje w roku 2021 zostały oglądnięte przez odpowiednio 839 i 1 202 osoby.

Chociaż z pewnymi ograniczeniami, to podobnie jak w latach ubiegłych, w 2021 r. realizowano programy prewencyjne, wśród których znalazł się m.in. program „Zdobądź dyplom PIP”, jak również program „Prewencja wypadkowa”, którego celem jest ograniczenie zagrożeń wypadkowych w małych zakładach pracy poprzez: przekazanie wiedzy dotyczącej prawidłowego określania przyczyn i okoliczności wypadków przy pracy oraz prawidłowej oceny ryzyka zawodowego, zapoznanie pracodawców z elementami zarządzania bezpieczeństwem pracy.

W 2021 r. zakończono trzyletnią kampanię „Dobry przepis na bezpieczeństwo - Ogranicz zagrożenia zawodowe w zakładzie przetwórstwa mięsa”. Prowadzono również kampanię skierowaną do kierowców „Nie prowadź bez przerwy”.

W Okręgowym Inspektoracie Pracy w Bydgoszczy szczególną rolę odgrywają programy i szkolenia kierowane do młodzieży prowadzone w ramach programu edukacyjnego „Kultura bezpieczeństwa” oraz licznie organizowane konkursy wiedzy o przepisach prawa pracy i bhp, w tym „Poznaj swoje prawa w pracy”. Niestety niektóre konkursy np. „Bezpiecznie od startu” przeznaczony dla uczniów szkół rzemieślniczych zostały odwołane.

Dużą część województwa kujawsko-pomorskiego zajmują tereny rolnicze, dlatego też Inspekcja Pracy prowadzi szeroko zakrojone działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa pracy rolników w ramach działania „Szczepić życie – bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”. W 2021 r. prowadzono wizytacje gospodarstw rolnych, podczas których inspektorzy zwracali rolnikom uwagę na ryzyko i zagrożenia związane z ich pracą. Przeprowadzono liczne szkolenia dla rolników oraz uczniów szkół kształcących się w zawodach branży rolnej, które dotyczyły bezpieczeństwa pracy w tym sektorze gospodarki.

Podobnie jak w latach poprzednich, również w 2021 r. prowadzone były intensywne działania kontrolne w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy osobom pracującym na terenach budów. Aby wspomóc ten obszar działań, funkcjonuje Rada ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie. Jest to organ doradczy działający przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Bydgoszczy. W roku 2021 przeprowadzono zmasowane działania na terenach placów budów w czerwcu oraz sierpniu.

W roku 2021 kontynuowaliśmy działanie w zakresie prewencji i promocji poprzez przeprowadzenie w TVP3 Bydgoszcz dwóch programów telewizyjnych oraz 10 programów radiowych

w Radio PiK. Przy obecnej sytuacji, działania te okazały się bardzo trafione, ponieważ była to formuła zapewniająca dotarcie z niezbędną informacją do bardzo dużej ilości odbiorców.

W Okręgowym Inspektoracie Pracy w Bydgoszczy, wg stanu na 31 grudnia 2021 r., zatrudnionych było 109 pracowników, (108,25 etatów), w tym:

- 75 pracowników z uprawnieniami kontrolno-nadzorczymi,
- 2 pracowników – podinspektorów pracy,
- 1 kandydat na podinspektora pracy
- 9 pracowników merytorycznych,
- 3 pracowników ds. ewidencjonowania i analizowania działalności inspektorów pracy,
- 19 pracowników księgowości, administracji i obsługi.0

Opis	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba inspektorów (średnio)	75	72	72	69	73,8	75,4
Liczba przeprowadzonych kontroli	3 856	3 779	4 373	3 692	2 907	2 919
Liczba skontrolowanych pracodawców	3 010	3 024	3 532	3 022	2 509	2 468
Liczba pracujących w kontrolowanych podmiotach	230 235	216 244	246 703	213 155	163 470	162 967
- kobiet	71 451	73 730	70 423	70 301	63 113	59 351
- młodocianych	1 004	1 211	1 093	684	738	730
Liczba wydanych decyzji ogółem	16 973	15 887	13 718	10 461	8 137	8 857
Liczba decyzji na piśmie	9 147	9 370	7 663	5 765	4 425	4 324
Liczba decyzji wstrzymania prac	429	314	290	195	173	190
Liczba decyzji wstrzymania eksploatacji maszyn	564	429	477	347	286	272
Liczba decyzji skierowania do innych prac	136	104	83	80	77	75
Liczba pracowników skierowanych do innych prac	261	199	199	139	164	158
Liczba decyzji nakazujących wypłaty należnych świadczeń	203	336	250	362	240	196
Kwota należnych świadczeń (w mln zł)	7,576	6,351	3,400	5,239	4,066	4,065
Liczba poleceń	1 285	1 300	1 115	986	986	902
Liczba wystąpień	2 696	2 786	2 542	2 128	1 585	1 823
Liczba wniosków	12 914	12 619	11 220	9 962	7 191	8 858
Liczba mandatów karnych	700	584	702	702	490	529
Liczba wykroczeń	2 110	1 316	1 578	1 542	1 094	1 259
Kwota nałożonych grzywien w mandatach (w mln zł)	0,813	0,675	0,806	0,757	0,553	0,608
Liczba wniosków do sądu	142	106	108	30	25	39
Liczba wykroczeń we wnioskach do sądu	440	328	282	106	106	116

II. Wypadki przy pracy

1. Badanie okoliczności i przyczyn śmiertelnych, ciężkich i zbiorowych wypadków przy pracy

Informacje ogólne

Nadrzędnym celem ochrony pracy jest dbałość o bezpieczeństwo człowieka w procesie pracy, dlatego OIP w Bydgoszczy prowadzi działania ukierunkowane na eliminowanie zagrożeń w miejscu pracy lub ograniczenie ich oddziaływania na pracujących. Temu celowi służy m.in. wnikliwa analiza okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz kontrola stosowania środków zapobiegających podobnym zdarzeniom w przyszłości.

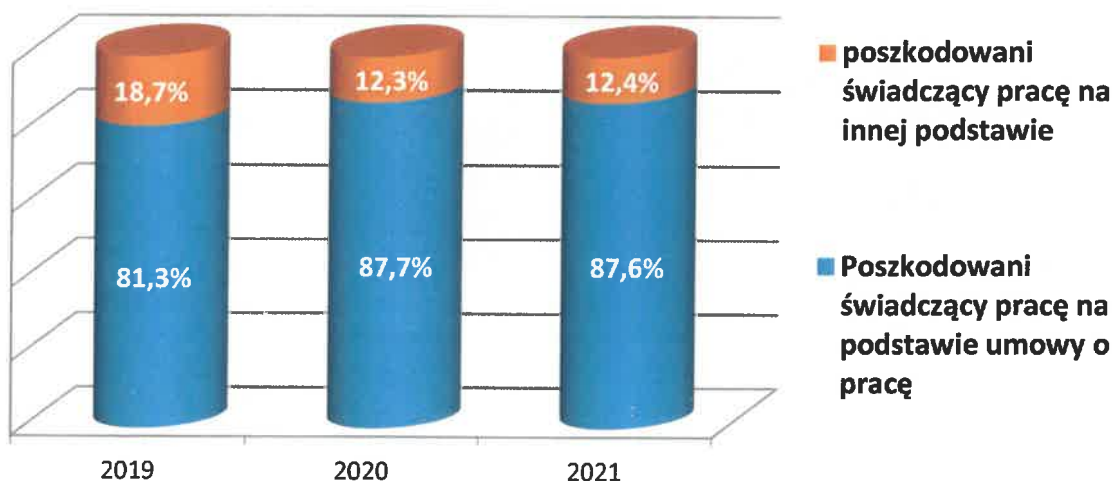
W 2021 r. do Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy zgłoszono w sumie 168 wypadków. Informacje o wypadkach Okręgowy Inspektor Pracy uzyskiwał od pracodawców oraz od innych podmiotów takich jak: policja, pogotowie ratunkowe, centrum zarządzania kryzysowego oraz masmedia.

Inspektorzy pracy zbadali okoliczności i przyczyny 118 wypadków przy pracy, na które składało się 109 indywidualnych i 9 zbiorowych (20 osób poszkodowanych w wypadkach zbiorowych). W wyniku zbadanych wypadków poszkodowanych zostało łącznie 129 osób, z których 15 poniosło śmierć, 38 doznało ciężkich obrażeń ciała, a 76 - lżejsze obrażenia. Około 89% ogółu poszkodowanych stanowili mężczyźni (115 osób), natomiast prawie 11% - kobiety (14 osób).

Rok zaistnienia wypadku	Liczba zbadanych wypadków		Liczba poszkodowanych w wypadkach		
			Ogółem	W tym:	
				Ze skutkiem śmiertelnym	Z ciężkimi obrażeniami ciała
2021	ogółem	118	129	15	38
	w tym zbiorowych	9	20	1	4
2020	ogółem	130	138	12	48
	w tym zbiorowych	9	17	0	5
2019	Ogółem	120	128	10	54
	w tym zbiorowych	12	18	3	2

W 2021 r. wśród poszkodowanych w zbadanych wypadkach prawie 88% stanowili pracownicy (113 osób), natomiast nieco ponad 12% stanowiły osoby świadczące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy (16 osób).

Poszkodowani w zbadanych przez OIP wypadkach - według podstawy świadczenia pracy w latach 2019 - 2021

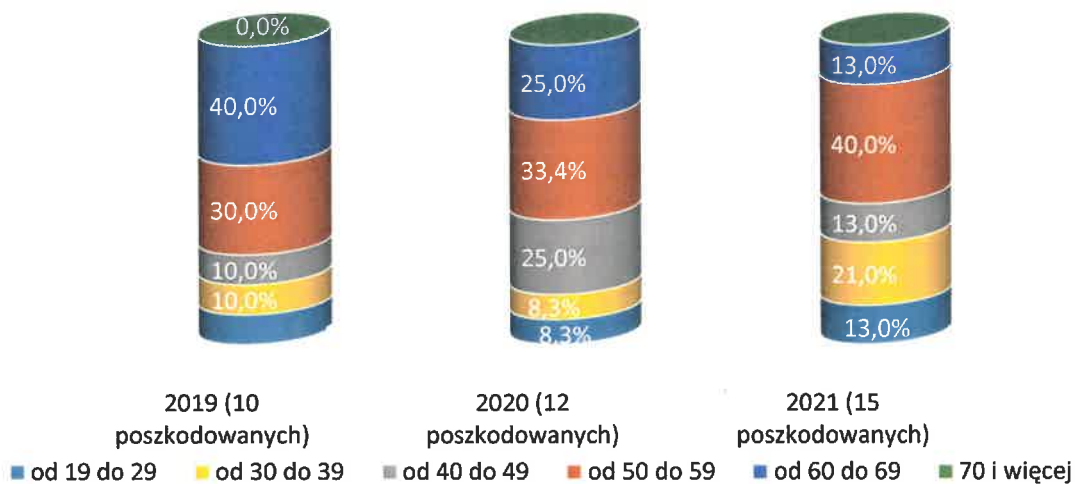

Zdecydowana większość poszkodowanych w zbadanych wypadkach – prawie 87% posiadała obywatelstwo polskie (112 osób), nieco ponad 12% było obywatelami krajów spoza Unii Europejskiej (16 osób).

W zbadanych przez inspektorów pracy wypadkach poszkodowane zostały 53 osoby o stażu pracy w zakładzie nie dłuższym niż 1 rok (około 41% ogółu poszkodowanych), z których 11 to poszkodowani o stażu pracy do 7 dni (wśród nich 2 poniosły śmierć, 4 doznało ciężkich obrażeń ciała oraz 5 - lżejszych obrażeń).

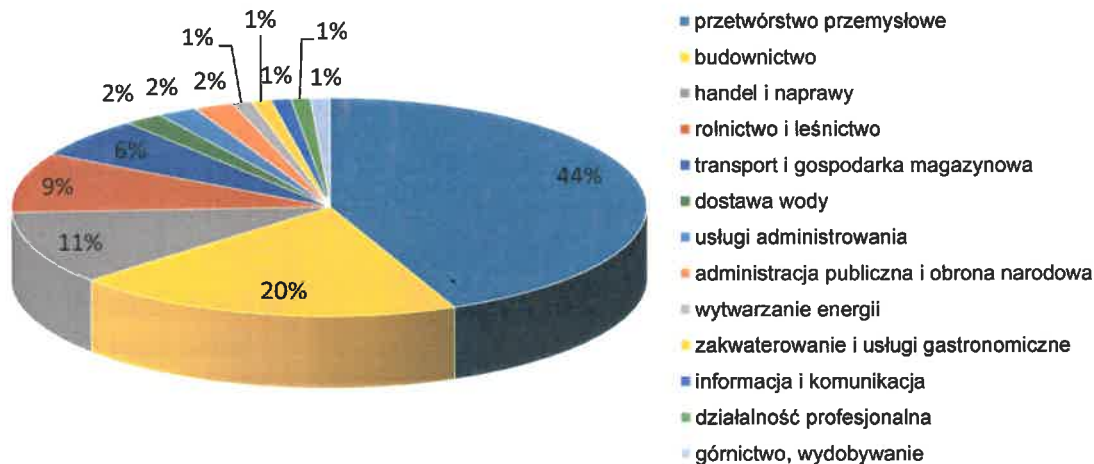
Największą liczbę poszkodowanych stanowili ludzie w wieku od 30 do 39 lat – 35 osób (około 27% ogółu poszkodowanych), w następnej kolejności od 50 do 59 lat - 30 osób (około 23%), od 19 do 29 lat – 25 osób (około 19%), od 40 do 49 lat – 24 osoby (prawie 19%), od 60 do 69 lat – 13 osób (około 10%) oraz od 16 do 18 lat – 2 osoby (niecałe 2%). Natomiast najliczniejszą grupę wśród ofiar śmiertelnych wypadków przy pracy stanowiły osoby w przedziale od 50 do 59 lat – 6 osób (40%).

„Ofiary śmiertelne w zbadanych przez OIP wypadkach zaistniałych w latach 2019 – 2021 – wg wieku”

W 2021 r., podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej wypadków zaistniało w przetwórstwie przemysłowym - 53 wypadki, co stanowi prawie 45% wszystkich wypadków. W następnej kolejności wystąpiły w budownictwie - 21 wypadków (około 18%), w handlu i naprawach - 13 wypadków (11%), w transporcie i gospodarce magazynowej - 8 wypadków (prawie 7%), w rolnictwie i leśnictwie - 6 wypadków (około 5%). W sektorach dostawy wody, usług administrowania i edukacji wystąpiły po 3 wypadki (po 2,5%). Procentowy udział poszkodowanych w poszczególnych sekcjach gospodarki przedstawiono na wykresie.

„Poszkodowani w zbadanych przez OIP wypadkach zaistniałych w 2021 r. - wg sekcji PKD”

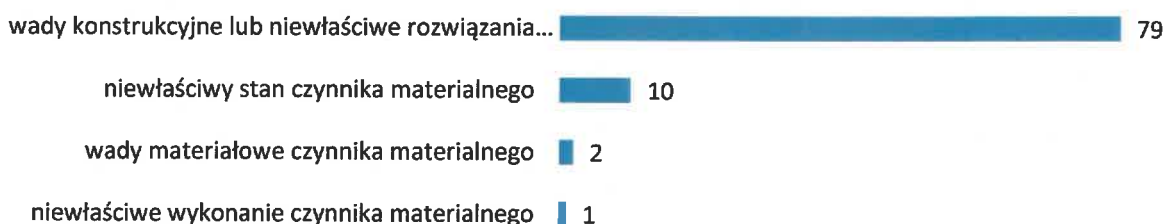

Ze względu na zajmowane stanowisko najczęściej poszkodowanych w wypadkach to: robotnicy pomocniczy w budownictwie – 19 osób (14,7% ogółu poszkodowanych), robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni – 10 osób (7,8%), ślusarze i pokrewni – 10 osób (7,8%), mechanicy maszyn i urządzeń – 9 osób (7,0%), robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni – 7 osób (5,4%), robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni – 6 osób (4,7%), pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu – 5 osób (3,9%), formierze, odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni – 5 osób (3,9%), monterzy – 5 osób (3,9%), kierownicy autobusów i ciężarówek – 4 osoby (3,1%), kierownicy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli – 4 osoby (3,1%), elektrycy budowlani i elektromonterzy – 4 osoby (3,1%) oraz operatorzy maszyn i urządzeń przetwórczych – 4 osoby (3,1%).

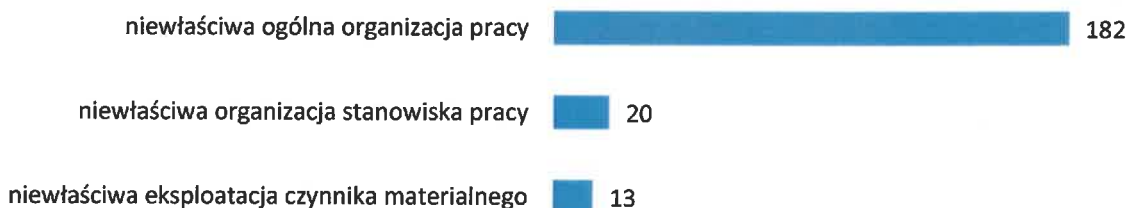
Przyczyny zbadanych przez inspektorów pracy wypadków

Badając okoliczności 118 wypadków przy pracy inspektorzy pracy ustalili łącznie 537 przyczyn tych zdarzeń. Wśród nich dominującymi były tzw. przyczyny ludzkie – 230 przyczyn (prawie 43%) i organizacyjne – 215 (40%). Podobnie jak w latach poprzednich, najmniejsza liczba przyczyn związana była z wadami konstrukcyjnymi lub niewłaściwymi rozwiązaniami technicznymi; stwierdzono 92 tzw. przyczyny techniczne (około 17%).

- **przyczyny techniczne**

- **przyczyny organizacyjne**

- **przyczyny ludzkie**

Nieprawidłowości stwierdzone w toku kontroli

W wyniku przeprowadzonych kontroli i stwierdzonych naruszeń przepisów bhp inspektorzy pracy wydali łącznie 204 decyzje, w tym 29 decyzji podlegających natychmiastowemu wykonaniu, 20 decyzji wstrzymania eksploatacji maszyn i innych urządzeń, 10 decyzji wstrzymania prac lub działalności ze względu na bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia, 1 decyzję skierowania do

innych prac pracownika dopuszczonego do pracy wbrew obowiązującym przepisom przy pracach wzbronionych, szkodliwych dla zdrowia lub niebezpiecznych bez odpowiednich kwalifikacji oraz 1 decyzję nakazania ustalenia w określonym terminie okoliczności i przyczyn wypadku.

Ponadto w 76 wystąpieniach pokontrolnych skierowali łącznie 196 wniosków dotyczących podjęcia działań organizacyjno–technicznych mających na celu wyeliminowanie lub ograniczenie zagrożeń wypadkowych, uchybień w ocenie ryzyka zawodowego oraz dotyczących przygotowania pracowników do pracy, w tym w szczególności niewłaściwie przeprowadzonych szkoleń w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i nieprawidłowo przeprowadzonych badań lekarskich.

W związku z ujawnionymi – w trakcie badania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy – wykroczeniami przeciwko prawom pracownika, inspektorzy pracy nałożyli 61 mandatów karnych na łączną kwotę 77 500 złotych. Ponadto w 5 przypadkach, zawiadomili organy prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową.

Badając okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy inspektorzy pracy udzielili łącznie 1 053 porady, w tym 330 prawnych, 656 technicznych oraz 67 dotyczące legalności zatrudnienia.

Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy – przy współudziale partnerów społecznych i instytucji państwowych, w tym innych organów nadzoru nad warunkami pracy podejmował w 2021 r. działania kontrolno–nadzorcze i prewencyjne w branżach o największym nasileniu zagrożeń wypadkowych w celu przeciwdziałania wzrostowi liczby wypadków przy pracy. Łącznie podjęto 25 takich działań, w tym: przeprowadzono 4 kontrole na wniosek organu policji, w 21 przypadkach inspektorzy pracy poinformowali inny organ o wynikach kontroli (5 razy prokuraturę, 5 - związki zawodowe, 3 - policję, 2 - ZUS, 2 - UDT, 2 - społeczną inspekcję pracy, 1 - urząd skarbowy, 1 - wojewodę). W 24 przypadkach inspektorzy pracy stwierdzili podanie przez płatników składek (pracodawców) nieprawidłowych danych w informacjach do ustalenia wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe. W 20 przypadkach pracodawcy – w czasie trwania czynności kontrolnych inspektora pracy skorygowali nieprawidłowe dane oraz wysłali nową informację do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W pozostałych 4 przypadkach inspektorzy pracy zawiadomili Zakład Ubezpieczeń Społecznych o nieprawidłowościach w drukach ZUS IWA.

Kontrole przeprowadzone w 2021 r. przez inspektorów pracy u pracodawców i w innych podmiotach gospodarczych, przyczyniły się do poprawy warunków pracy na stanowiskach, które wcześniej nie spełniały wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy. Jednocześnie pomimo trudnej sytuacji epidemiologicznej w kraju realizowano kampanie i programy prewencyjno – promocyjne, wspierające działalność kontrolną w zakresie ograniczenia zagrożeń wypadkowych.

2. Kontrola poprawności postępowania powypadkowego prowadzonego przez pracodawców

Informacje ogólne

W 2021 r. inspektorzy pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy podczas prowadzonych kontroli oceniali sposób realizacji postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1.07.2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. W toku 198 kontroli badaniu poddano 451 dokumentacji powypadkowych, w tym 37 dokumentacji ze zdarzeń, które nie zostały uznane za wypadki przy pracy.

Stwierdzone nieprawidłowości

Analiza protokołów ustalenia okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy wykazała 584 nieprawidłowości w następujących obszarach:

- zgłaszania wypadków: ogółem 35 nieprawidłowości (6,0% stwierdzonych uchybień), w tym 21 przypadków zgłaszania wypadku przez poszkodowanego w odległym terminie, 5 - zawiadamiania o wypadku inspektora pracy PIP w odległym terminie, 4 niezgłoszenia wypadku przez przełożonego osoby poszkodowanej oraz 5 - niezawiadomienie o wypadku właściwego inspektora pracy PIP,
- ustalania okoliczności i przyczyn wypadku: ogółem 354 nieprawidłowości (60,5% stwierdzonych uchybień), w tym najwięcej - 163 dotyczyło ustalenia tylko części przyczyn wypadku lub ustalenia innych przyczyn niż wynikające z analizy inspektora pracy, następnie 46 - niewłaściwego składu zespołu powypadkowego, 40 - zaniechania oględzin miejsca wypadku i innych czynności niezbędnych do zebrania dowodów dotyczących wypadku, 33 - przystąpienia do ustalania okoliczności i przyczyn wypadku z nieuzasadnioną zwłoką, 28 - niezamieszczenia

w protokole powypadkowym naruszonych przez pracodawcę w związku z wypadkiem przepisów prawa pracy, w tym przepisów i zasad bhp lub innych przepisów dotyczących ochrony zdrowia, 14 - ustalenia tylko okoliczności wypadku, 9 - niedotrzymania terminu zatwierdzenia protokołu powypadkowego przez pracodawcę, 8 - braku uzasadnienia nieuznania zdarzenia za wypadek przy pracy, 6 - stwierdzenia, że wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez poszkodowanego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, 4 - nieprzystąpienia do ustalania okoliczności i przyczyn wypadku bądź niesporządzenia dokumentacji powypadkowej, 3 - braku w treści protokołu powypadkowego informacji na temat przyczyn opóźnień w dochodzeniu powypadkowym,

- wniosków i środków profilaktycznych: ogółem 159 nieprawidłowości (27,3% stwierdzonych uchybień), w tym 96 dotyczyło ustalenia wniosków i środków nieadekwatnych do przyczyn wypadku, 53 - nieokreślenia wniosków i środków w ogóle lub wynikających z oceny ryzyka zawodowego na stanowisku, na którym miał miejsce wypadek oraz 10 - niezastosowania przez pracodawcę wniosków i środków profilaktycznych,
- rejestracji wypadków: ogółem 36 nieprawidłowości (6,2% stwierdzonych uchybień), w tym 26 dotyczyło niezarejestrowania wszystkich wypadków, a 10 braku rejestru wypadków.

Przyczyny naruszeń prawa

Od wielu lat inspektorzy pracy dokonujący oceny przestrzegania postanowień ww. rozporządzenia najczęściej nieprawidłowości ujawniają w obszarze dotyczącym ustalania przez zakładowe zespoły powypadkowe okoliczności i przyczyn, które doprowadziły do wypadku oraz wniosków i środków profilaktycznych. Wiele postępowań powypadkowych przeprowadzonych zostało powierzchownie. Ustalenia, co do przyczyn, które doprowadziły do wypadku skupiały się głównie na działaniach poszkodowanego, a pomijane były przyczyny techniczne oraz wynikające ze złej organizacji pracy, które obciążałyby pracodawców. Często badanie wypadku nie było zorientowane na określenie faktów i dowodów, a skupiało się wyłącznie na poszukiwaniu winnego (najczęściej samego poszkodowanego). Nagminne było także wskazywanie jako bezpośredniej przyczyny wypadku, wydarzenia powodującego uraz. Ponadto wiele zespołów, jako przyczynę wypadku, ustalało „zaskoczenie niespodziewanym zdarzeniem”, mimo iż nie wynikało to w ogóle z okoliczności wypadku. Występowały przypadki, iż przedstawiciel pracowników nie uczestniczył faktycznie w pracach zespołu powypadkowego, a dochodzenie powypadkowe prowadzone było jednoosobowo przez pracownika służby bhp, który sporządzał samodzielnie protokół powypadkowy, a następnie protokół był tylko podpisywany przez przedstawiciela pracowników, jako członka zespołu uczestniczącego w postępowaniu. U źródeł takiego stanu rzeczy leży głównie nieznanostwo procedur związanych z przeprowadzaniem dochodzeń powypadkowych oraz nieznanostwo przepisów prawa pracy. Nadal występowały przypadki zamieszczania w protokole powypadkowym bez uzasadnienia – wskazania dowodów, stwierdzenia że wyłączną przyczyną wypadku było naruszenie przez poszkodowanego pracownika przepisów dotyczących ochrony życia, spowodowane przez niego umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa. Wynikało to głównie z nieznanostwo definicji ww. pojęć. Zasadnym wydaje się stwierdzenie, że głównym celem zespołów powypadkowych, w szczególności tych, w skład których wchodzi specjalistów spoza zakładu pracy nie było zapobieganie podobnym wypadkom w przyszłości, tylko umożliwienie uzyskania przez poszkodowanego prawa do świadczeń, przy jednoczesnym umniejszaniu roli pracodawcy lub osób sprawujących nadzór. Taki sposób postępowania nie wpływa na eliminowanie ryzyka wypadków „powtarzalnych”.

W dalszym ciągu występują także przypadki nieujawniania wypadków. Taki stan rzeczy może wynikać z faktu, że liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy wpływa na ustalenie kategorii ryzyka dla płatnika składek, a w konsekwencji na wysokość stopy procentowej na ubezpieczenie wypadkowe. Nadal występowały także przypadki braku rejestru wypadków przy pracy, mimo obowiązku jego założenia oraz nierejestrowania wszystkich wypadków w rejestrze.

Najmniej błędów przy badaniu okoliczności i przyczyn wypadków popełniają zespoły składające się ze społecznych inspektorów pracy i pracowników służby bhp. Na poziom ich kompetencji z pewnością wpływ mają szkolenia prowadzone od wielu lat dla społecznych inspektorów pracy, w ramach powołanej przez Okręgowego Inspektora Pracy w Bydgoszczy - Kujawsko-Pomorskiej Akademii Społecznego Inspektora Pracy oraz szkolenia dedykowane dla pracowników służb bhp. Natomiast najczęściej błędów i nieprawidłowości ujawnianych jest w dokumentacjach powypadkowych sporządzanych przez specjalistów ds. bhp spoza zakładu i przedstawicieli pracowników. Specjaliści spoza zakładu pracy obsługując wiele podmiotów, nie dysponują dostateczną ilością czasu na wnikliwe przeprowadzanie postępowania powypadkowego. Niejednokrotnie pojawiają się oni w zakładzie tylko po wezwaniu pracodawcy i głównym celem ich działania jest wypełnienie formalnego obowiązku jakim jest sporządzenie protokołu powypadkowego. Z analizy dokumentacji powypadkowych można również

wnioskować, że sami pracodawcy w wielu przypadkach nie oczekują rzetelnego i wnikliwego ustalenia okoliczności i przyczyn, które doprowadziły do zaistnienia wypadku. Konsekwencją takiego nieprofesjonalnego podejścia mogą być kolejne wypadki w podobnych okolicznościach i z podobnych przyczyn. Aby dokonać zmian postaw u pracodawców należy prowadzić konsekwentne i ukierunkowane działania wskazujące podmiotom wymierne korzyści, w szczególności ekonomiczne, społeczne, a nawet moralne wynikające z likwidacji bądź ograniczenia zagrożeń aktywujących wypadki.

III. Działania związane z pandemią SARS-CoV-2

1. Działania podejmowane przez zakłady pracy w celu zapewnienia osobom pracującym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie epidemii COVID-19

Informacje ogólne

W 2021 r. Państwowa Inspekcja Pracy kontynuowała kontrole weryfikujące realizację obowiązków nałożonych na podmioty zatrudniające pracowników w zakresie zapobiegania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-CoV-2. W toku prowadzonych kontroli sprawdzano stosowanie się przedsiębiorców do aktualnie obowiązujących ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, a także zapewnienia realizacji obowiązku przekazywania zatrudnionym informacji o zagrożeniach dla zdrowia i życia oraz o podjętych działaniach ochronnych i zapobiegawczych. W toku kontroli zbierano także informacje dotyczące obsługi interesantów i klientów przez pracowników, których charakter pracy wiązał się z bezpośrednim kontaktem z osobami spoza zakładu pracy. Badane zagadnienia dotyczyły organizacji pracy tych pracowników w aspekcie zapewnienia:

- dystansu społecznego,
- rękawiczek jednorazowych osobom trzecim,
- środków do dezynfekcji rąk osobom trzecim.

Kontrole wykazały, że w prawie 14% zakładów pracy wdrożono rozwiązania organizacyjne pozwalające na wykonywanie pracy zdalnej przez pracowników lub osoby zatrudnione na innej podstawie niż stosunek pracy. Dotyczyło to 2 099 zatrudnionych głównie w jednostkach administracji publicznej, szkolnictwie, firmach informatycznych oraz biurach zakładów, gdzie możliwa była praca rotacyjna.

W ramach tematu przeprowadzono 1 628 kontroli w 1 566 podmiotach, w których pracowało ogółem 96,9 tys. osób, w tym 85,1 tys. na podstawie stosunku pracy. Weryfikacji poprawności działań przeciwepidemicznych dokonano w toku czynności kontrolnych przeprowadzonych w 56% ogólnej liczby zrealizowanych w 2021 r. kontroli.

Ponad połowa skontrolowanych zakładów zaliczała się do mikroprzedsiębiorstw zatrudniających do 9 osób – 52%. Zakłady małe, zatrudniające od 10 do 49 osób stanowiły prawie 30% wszystkich podmiotów objętych kontrolą. Pod względem rodzaju działalności najczęściej kontroli przeprowadzono (zgodnie z klasyfikacją PKD) w dziale handel i naprawy – 28% kontroli, następnie w przetwórstwie przemysłowym – 24% i w budownictwie – 14%.

Stwierdzone nieprawidłowości

W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano 138 decyzji, z czego do końca 2021 r. wykonanych zostało 95 decyzji – tj. 69% ogółu. Pracodawcy poinformowali także o wykonaniu lub przyjęciu do stosowania 11 wniosków z 20 skierowanych do nich w wystąpieniach.

Najwięcej stwierdzonych nieprawidłowości dotyczyło oceny ryzyka lub opracowania procedur postępowania w przypadku narażenia na wirus SARS-CoV-2 (przykładowo, brak oceny ryzyka zawodowego w związku z zagrożeniem czynnikiem biologicznym SARS-CoV-2 w zakładzie fryzjerskim). Kontrole wykazały, że obowiązek aktualizacji oceny ryzyka zawodowego lub opracowania

procedur postępowania, w zakładach, w których wirus nie stanowił zagrożenia zawodowego nie został dopełniony w 13,7% zakładów. W związku z omawianymi nieprawidłowościami wydano 93 decyzje nakazujące aktualizację oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem zagrożeń spowodowanych wirusem. Natomiast oceny ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą w zakładach, w których czynnik biologiczny - wirus SARS-CoV-2 stanowił zagrożenie zawodowe nie dokonano w 16,1% zakładów. Uwzględnienie w ocenie ryzyka zagrożenia jakie stwarza czynnik biologiczny – wirus Sars-CoV-2 – nakazano w 10 decyzjach. Oznacza to, że ponad 75% decyzji dotyczyło braku lub konieczności aktualizacji oceny ryzyka zawodowego.

Wydano dwie decyzje z rygiorem natychmiastowej wykonalności, które dotyczyły usunięcia nieprawidłowości polegających na:

- przechowywania czterech 5 litrowych pojemników z płynem dezynfekcyjnym (ponad 60% alkoholu) bezpośrednio przy grzejniku centralnego ogrzewania,
- niezapewnienia na stanowisku pracy w recepcji firmy prowadzącej klub fitness, przegrody/osłony oddzielającej pracownika/zleceniobiorcę od klienta, mimo takiego obowiązku wskazanego w dokonanej ocenie ryzyka zawodowego - wśród środków profilaktycznych wymieniono, m.in. zachowanie dystansu 1,5 m między stanowiskami pracy oraz między pracownikiem a klientem recepcji oraz zastosowanie przegród, np. osłon akrylowych.

Nieprawidłowości regulowane we wnioskach kierowanych do pracodawców dotyczyły poinformowania o ryzyku zawodowym, uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy potencjalnie zagrożonych wirusem SARS-CoV-2 o niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające zagrożenie psychospołeczne (stres i lęk), adekwatne do rzeczywiście stosowanych i obniżających możliwe skutki, a także opracowania procedur przeciwepidemicznych.

W trakcie kontroli wydano 3 polecenia ustne dotyczące zapewnienia środków dezynfekcyjnych, dostarczenia informacji na temat sposobu stosowania preparatu do dezynfekcji i poinformowania pracowników o zagrożeniach biologicznych związanych z pracą w gastronomii.

Nieprawidłowości dotyczące organizacji stanowisk pracy stanowiły znikomy odsetek stwierdzanych naruszeń i dotyczyły:

- zapewnienia odległości między stanowiskami pracy wynoszącej minimum 1,5 m – nieprawidłowości wystąpiły w 0,5% zakładów pracy,
- zakrywania ust i nosa w pomieszczeniach w których przebywa więcej niż 1 osoba - nieprawidłowości wystąpiły w 0,4% zakładów pracy,
- wyposażenia pracujących w środki ochrony osobistej - nieprawidłowości wystąpiły w 0,4% zakładów pracy,
- korzystania z dostarczonych środków ochrony związanych ze zwalczaniem epidemii - nieprawidłowości wystąpiły w 0,8% zakładów pracy.

Podkreślenia wymaga fakt, że kompetencja organów Państwowej Inspekcji Pracy w zakresie wydawania środków prawnych w przypadku niespełniania wymagań dotyczących ograniczenia narażenia na zakażenia wirusem SARS-Cov-2 obejmuje ocenę ryzyka związaną z zawodowym narażeniem na czynniki środowiska pracy, informowanie o ryzyku pracowników oraz stosowanie niezbędnych środków profilaktycznych zmniejszających ryzyko, w tym środków ochrony indywidualnej. Pozostałe działania wynikające z ogłoszonego stanu epidemii podlegają kompetencji organów inspekcji sanitarnej. W szczególnie rażących sytuacjach inspektorzy pracy informowali właściwych państwowych inspektorów sanitarnych o stwierdzonych nieprawidłowościach. W ramach realizowanego tematu przesłano 3 powiadomienia do inspekcji sanitarnej, które dotyczyły:

- zorganizowania stanowiska sprzedaży w dwóch sklepach spożywczych bez zapewnienia dystansu od klientów oraz braku wygrozdzenia za pomocą przegrody z plexi lub inny sposób,
- nieprzestrzegania procedur odnoszących się do odizolowania chorego pracownika lub zwolnienia go ze świadczenia pracy mimo objawów wskazujących na zachorowanie na Covid-19 (potwierdzonych później w teście).

Ponadto w 2021 rok przekazano, zgodnie z właściwością, 6 powiadomień do wojewódzkiego inspektora sanitarnego o naruszeniach zgłoszonych przez obywateli, a dotyczących nieprzestrzegania nakazów i zakazów wprowadzonych w związku z ogłoszonym stanem epidemii. Z informacji otrzymanej od Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego wynika, że wszystkie informacje o nieprawidłowościach potwierdziły się i zostały uregulowane przez inspekcję sanitarną.

Przyczyny naruszeń prawa

Niewielka skala występujących nieprawidłowości wskazuje na wysoką świadomość zagrożeń związanych z możliwością zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Wobec znikomej liczby nieprawidłowości

trudno mówić o przyczynach naruszeń mających charakter powtarzalny czy systemowy. Mogą one stanowić element ludzkich zaniedbań, a także być efektem lekceważenia zagrożeń związanym z możliwością zachorowania.

Rok 2021 jest drugim rokiem pandemii, stąd zakres i dostępność informacji związanych z pandemią, a zwłaszcza obowiązujących nakazów i zakazów dotarł do wszystkich obywateli. Pracodawcy są grupą dodatkowo zainteresowaną przestrzeganiem wszystkich procedur ograniczających możliwość zakażenia wirusem, gdyż przekłada to się na absencję pracowników i efekty ekonomiczne osiągane przez firmy, co stanowi bodziec do dbałości o zachowanie procedur przeciwepidemicznych.

Przyczyny najczęściej występujących nieprawidłowości, tj. braków dokumentacji z oceny ryzyka zawodowego lub procedur i wytycznych antycovidowych, tkwią w niekompetencji służb bezpieczeństwa i higieny pracy oraz niewiedzy pracodawców o obowiązku aktualizacji tych dokumentacji i procedur.

Podsumowanie i wnioski

Kontrole działań podejmowanych przez zakłady pracy w celu zapewnienia osobom pracującym odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w czasie epidemii COVID-19 prowadzone były w 2021 r., co do zasady, w toku rutynowych kontroli.

Bieżące efekty dotyczyły poprawy organizacji stanowisk pracy z uwzględnieniem wymaganej odległości 1,5 m oraz zapewnienia właściwej organizacji pracy pracującym, którzy mieli kontakt z klientami/interesantami.

Realizacja wydanych środków prawnych doprowadziła do uzupełnienia i zaktualizowania dokumentacji związanej z oceną ryzyka zawodowego oraz uwzględnienia wirusa SARS-CoV-2 w ocenach, gdzie wirus stanowił zagrożenie związane z narażeniem zawodowym.

Zdecydowana większość nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli dotyczyła konieczności aktualizacji oceny ryzyka zawodowego i sporządzania dokumentów wewnętrznych regulujących procedury postępowania wobec zagrożenia wynikającego ze stanu epidemii. W konsekwencji brakowało też potwierdzonego poinformowania pracowników o zasadach ochrony przed narażeniem na czynnik biologiczny – wirus SARS-CoV-2. W związku z powyższym należałoby zawęzić zakres kontroli w 2022 r. do zagadnień leżących w kompetencji organów inspekcji pracy tj. oceny ryzyka zawodowego i zagrożeń czynnikami biologicznymi, w tym wirusem SARS-CoV-2.

Działania prewencyjne i edukacyjne Państwowej Inspekcji Pracy powinny być kontynuowane w zakresie kształtowania świadomości pracodawców w odniesieniu do obowiązujących przepisów dotyczących ograniczania ryzyka zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i przestrzegania zakazów i nakazów wprowadzonych na czas epidemii, w tym z zakresu prawa pracy.

Wymiana informacji ze służbami sanitarnymi w zakresie nieprawidłowości dotyczących zagadnień leżących w kompetencjach Państwowej Inspekcji Sanitarnej wynikająca z ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy, jak i wzajemnych porozumień pomiędzy organami nadzoru nad warunkami pracy, powinna być kontynuowana.

2. Przestrzeganie rozwiązań prawnych wprowadzonych przepisami Tarcz Antykryzysowych w zakresie prawnej ochrony pracy, w tym dotyczących m.in. czasu pracy oraz wypłaty wynagrodzeń i innych świadczeń ze stosunku pracy

Informacje ogólne

W 2021 r. na terenie objętym właściwością Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy inspektorzy pracy przeprowadzili 1011 kontroli w 996 podmiotach zatrudniających łącznie 42 203 pracowników. W tej grupie 345 pracodawców zawarło porozumienia z przedstawicielami pracowników bądź zakładowymi organizacjami związkowymi i/lub korzystało z pomocy publicznej rekompensującej negatywne konsekwencje ekonomiczne związane z COVID-19.

Stwierdzone nieprawidłowości

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzili sporadyczne przypadki naruszania przepisów ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Najczęściej stwierdzaną nieprawidłowością było nieprzekazanie w terminie 5 dni od zawarcia porozumienia jego kopii do właściwego okręgowego inspektora pracy lub zawierania porozumień obowiązujących z mocą wsteczną. Do pracodawców skierowano inspektorzy pracy skierowali do 6 pracodawców wystąpienia zawierające 8 wniosków, z których według informacji od podmiotów kontrolowanych zrealizowano 4 wnioski. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieprzekazania w terminie 5 dni od zawarcia porozumienia jego kopii do właściwego okręgowego inspektora pracy lub zawierania porozumień obowiązujących z mocą wsteczną
- udzielania pracownikom zaległego urlopu wypoczynkowego bez ich wniosków niezgodnie z przepisami
- wypłaty wynagrodzenia poniżej minimalnego wynagrodzenia w związku z wprowadzeniem obniżonego wymiaru czasu pracy:

Przyczyny naruszeń prawa

Na podstawie analizowanej dokumentacji z kontroli związanych z realizacją tematu należy stwierdzić, że ujawnione nieprawidłowości nie miały na celu świadomego naruszenia przepisów wynikających z „Tarcz Antykryzysowych”. Były one wynikiem szybkich i niespodziewanych zmian przepisów wprowadzanych również w chaotyczny sposób, nie zawsze zgodny z zasadami legislacji.

Podsumowanie i wnioski

Skala naruszeń przepisów prawa nie była znaczna i w ocenie inspektorów ujawnione nieprawidłowości nie były wynikiem celowego działania należy zauważyć, że obowiązujące obecnie przepisy związane z ogłoszonym stanem epidemii i mające na celu m.in. złagodzenie negatywnych skutków wprowadzanych obostrzeń i ograniczeń w prowadzeniu działalności w szeregu branżach, w istotny sposób zmieniają również przepisy prawa pracy, co powoduje również niewłaściwe ich stosowanie i błędną interpretację, często skutkującą niekorzystnymi dla pracowników konsekwencjami, przede wszystkim finansowymi. Należy podkreślić, że ustawa z dn. 2 marca 2020 r., która weszła w życie w dn. 08.03.2020 r. w bardzo istotny sposób zmieniła znaczną część przepisów również z zakresu prawa pracy. Pracodawcy zostali zaskoczeni wprowadzeniem obostrzeń mających bardzo duży wpływ na ich funkcjonowanie, aż od zaprzestania prowadzenia działalności włącznie. Przepisy ustawy były wprowadzane ad hoc w miarę postępującej epidemii i ograniczeń w gospodarce, co miało wpływ na trudności w ich stosowaniu przez przedsiębiorców.

IV. DZIAŁALNOŚĆ PREWENCYJNA ORAZ PROMOCJA OCHRONY PRACY

1. Działania informacyjno-edukacyjne – „Budowa. Stop wypadkom” w budownictwie

Informacje ogólne

W ramach programu informacyjno-edukacyjnego „Budowa. STOP wypadkom!” zorganizowano 14 szkoleń, w których uczestniczyło 73 pracodawców. Podczas szkoleń omawiano zagadnienia ochrony pracy, w tym dotyczące prawidłowego przygotowania do pracy pracowników (badania lekarskie i szkolenia w dziedzinie bhp), stosowania właściwych środków ochrony zbiorowej i indywidualnej podczas wykonywania prac na wysokości, roli planu BIOZ na budowie, przygotowania i praktycznego stosowania instrukcji IBWR, zapewnienia skutecznego nadzoru nad przestrzeganiem przepisów i zasad bhp na budowie, wypadkowości i prowadzenia postępowań powypadkowych w celu właściwego ustalenia okoliczności i przyczyn wypadków, oraz programów prewencyjnych Państwowej Inspekcji Pracy.

Działania Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy realizowane są m.in. przy pomocy działającej przy Okręgowym Inspektorze Pracy Rady ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie oraz Sygnatariuszy Porozumienia dla Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie.

Działalność szkoleniowa

W 2021 r. przeprowadzono 14 szkoleń dla 352 odbiorców, w tym 73 pracodawców. Szkolenia były zorganizowane przede wszystkim na budowach, w tym: budowie mostu przy ul. Toruńskiej w Bydgoszczy, na terenie Zakładów Azotowych ANWIL we Włocławku (rozbudowa zakładu), na placu składowym budowy w Ostaszewie (modernizacja linii kolejowej Toruń Wschodni – Chełmża, na terenie rozbudowy Kujawsko - Pomorskiego Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy przy ul. Seminaryjnej, na budowie Komendy Powiatowej Policji w Rypinie, na terenie budowy budynku mieszkalnego wielorodzinnego przy ul. Garbary 5 w Bydgoszczy, budowie Sądu Okręgowego we Włocławku. Na szkoleniach prezentowano zagadnienia dostosowane do potrzeb danej budowy i zakresu prowadzonych prac z zakresu odpowiedzialności za stan bezpieczeństwa pracy, kompetencji i uprawnień pracowników nadzoru, wypadków i dobrych praktyk na budowach. Wydano uczestnikom szkolenia plakaty i broszury oraz poinformowano o możliwości uczestnictwa w programach prewencyjnych PIP.

Tydzień Bezpieczeństwa na budowach 4 – 10.10.2021 r.

Tydzień Bezpieczeństwa to wspólna inicjatywa firm tworzących Porozumienie dla Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie. Zaangażowanie Państwowej Inspekcji Pracy umożliwia promowanie dobrych praktyk na budowach, dzielenie się fachową wiedzą i doświadczeniem inspektorów pracy. Jest to również okazja do wymiany informacji między inspektorami, a pracującymi na budowach.

Realizując ten cel Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy w ramach ósmej edycji Tygodnia Bezpieczeństwa w Budownictwie pod nazwą „Koniecznie bezpiecznie”, przeprowadził dziewięć szkoleń na budowach oraz w siedzibach firm budowlanych w Województwie Kujawsko – Pomorskim.

Szkolenia udało się zorganizować w różnych częściach województwa, na budowach: w Ostaszewie, Rypinie, Bydgoszczy i we Włocławku, dzięki czemu zasięg tegorocznych obchodów Tygodnia bezpieczeństwa objął dużą część regionu.

Szkolenie na budowie Sądu Okręgowego we Włocławku.

Wydarzeniem zainteresowały się lokalne media, tj. TVP3 Bydgoszcz oraz Radio PiK. Ważnym elementem medialnym działań OIP w Bydgoszczy w ramach Tygodnia Bezpieczeństwa był udział Z-cy OIP Waldemara Adametz w „Rozmowie dnia” w TVP3 Bydgoszcz 5.10.2021 r.

ROZMOWA DNIA

ROZMOWA DNIA: ROZMOWA DNIA 5.10.2021

Dobre praktyki, zasady bezpiecznej pracy, pokazy - trwa Tydzień Bezpieczeństwa w Budownictwie, organizowany przez Państwową Inspekcję Pracy. Gościem Anny Trzciskiej

[więcej](#)

O PROGRAMIE

Rozmowa z gościem lub gośćmi zwykle odnośnie jednego z tematów poruszanych tego dnia w „Zbliżeniach”. Rozmowę prowadzi: Anna Trzciska, Grażyna Rakowicz lub Mariusz Kluszczyński.

Dobre praktyki, zasady bezpiecznej pracy, pokazy - Trwa Tydzień Bezpieczeństwa w Budownictwie, organizowany przez Państwową Inspekcję Pracy. Gościem Anny Trzciskiej dnia będzie Waldemar Adametz, zastępca Okręgowego Inspektora Pracy ds. Nadzoru,

Emisja 5 października o 18:10

Screen ze strony TVP3 Bydgoszcz

Spotkania Grupy Roboczej sygnatariuszy Porozumienia dla Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie.

Grupę Roboczą stanowią pracownicy służby bhp firm sygnatariuszy Porozumienia dla Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie, którzy opracowują standardy bezpiecznej pracy w celu ich wdrażania i popularyzowania kultury pracy na budowach, szczególnie u podwykonawców. Standardy dotyczą m.in. prac na wysokości, pracy w wykopach, stosowania środków ochrony indywidualnej itp. W 2021 r. Grupa Robocza spotykała się sześciokrotnie w dniach 03.02, 13.04, 25.05, 18.06, 27.09, 30.11. Spotkania miały na celu omówienie funkcjonowania dotychczasowych deklaracji w praktyce, ewaluacji wypadkowości oraz opracowanie kolejnych deklaracji.

W dniu 18 czerwca w Janikowie odbyło się posiedzenie sygnatariuszy Porozumienia. Na spotkaniu podpisano opracowany przez grupę roboczą nowy standard "Covidowy", tj. bezpiecznego wykonywania pracy na budowie podczas pandemii. Do porozumienia dołączył także nowy członek - firma "BROSTER" z Janikowa.

Upowszechnianie informacji.

W 2021 r. rozpowszechniano publikacje i materiały wydawnicze PIP poświęcone bezpieczeństwu pracy w budownictwie w trakcie szkoleń, spotkań, konferencji oraz czynności kontrolnych. Przedstawiciele Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy przekazywali informacje o realizowanych działaniach edukacyjnych dla branży budowlanej przy udziale regionalnych partnerów (Grupa Robocza i sygnatariusze Porozumienia), mediów (wywiady) oraz w formie elektronicznej na oficjalnej stronie OIP Bydgoszcz. Wszelkie działania prewencyjno- promocyjne dot. tematu były zamieszczane na profilu społecznościowym Twitter.

9 lipca 2021

Dyżur ekspertów z Państwowej Inspekcji Pracy

Budowlancy należą do grupy zawodowej najbardziej narażonej na działanie czynników niebezpiecznych i szkodliwych. Państwowa Inspekcja Pracy ruszyła z kontrolami na małych budowach, których celem jest sprawdzenie warunków pracy, ale przede wszystkim wskazanie ewentualnych nieprawidłowości mogących stanowić bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia pracownika. Przeszkoleni pracownicy, właściwe kwalifikacje, sprawne urządzenia, środki ochrony indywidualnej i zbiorowej, dobrze oznaczony i zabezpieczony teren budowy, właściwe oświetlenie, minimalizacja czynników szkodliwych

na budowie, systematyczny przegląd własnego systemu BHP w firmie, to działania niezbędne mające na celu poprawę poziomu bezpieczeństwa w małych firmach budowlanych. Prace dekarckie, na rusztowaniach, przy rozładunku materiałów budowlanych, w nadmiernych hałasie, kurzu, przy instalacjach elektrycznych, w kontakcie z substancjami szkodliwymi typu cement, azbest, kleje, impregnaty...

W jaki sposób zapewnić pracownikom budowlanym bezpieczne warunki pracy? O tym Ewa Kurzawa rozmawiała z inspektorami pracy, w trakcie „Dyżuru eksperta”.

Screen ze strony Radio PIK – audycja Dyżur eksperta

Screen ze strony TVP3 Bydgoszcz – dot. Tygodnia Bezpieczeństwa

2. Działania prewencyjno-promocyjne w rolnictwie indywidualnym „Szanuj życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”

Informacje ogólne

W 2021 r. pracownicy Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy, kontynuowali działania prewencyjno-promocyjne w rolnictwie indywidualnym.

Głównym obszarem działań prowadzonych w ramach programu „Szanuj życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym” niezmiennie od wielu lat są różnego rodzaju przedsięwzięcia szkoleniowo-edukacyjne. Adresatami tych działań są przede wszystkim rolnicy prowadzący indywidualne gospodarstwa, członkowie ich rodzin, uczniowie szkół o profilu rolniczym oraz opiekunowie praktyk zawodów rolniczych, a także inne osoby narażone na utratę zdrowia i życia w związku z wykonywaniem pracy rolniczej.

Drugim kierunkiem działań prewencyjnych są wizytacje indywidualnych gospodarstw rolnych, prowadzone w czasie wiosennych prac polowych, żniw i jesiennych okresów pracy.

W ramach realizacji działań prewencyjnych przeprowadzono:

- 17 szkoleń dla 521 dzieci i uczniów
- 1 konkurs Plastyczny dla Dzieci we współpracy z KRUS- 24 dzieci
- 2 szkolenia dla 47 rolników
- 64 wizytacji gospodarstw indywidualnych i prac polowych podczas których działaniami objęto 157 osób
- 1 Konkurs we współpracy z KRUS na łamach lokalnej prasy- 20 osób

Ponadto z inicjatywy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy zorganizowano cykl 6 szkoleń dla funkcjonariuszy Policji, dzielnicowych z Komend Miejskich i Powiatowych województwa kujawsko-pomorskiego, w których łącznie wzięło udział 81 osób.

Za pośrednictwem Skype'a odbyła się także Komisja ds. Bezpieczeństwa Pracy w Rolnictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Bydgoszczy.

Działalność szkoleniowa

Działania szkoleniowo - edukacyjne stanowiły główny kierunek podejmowanych działań. Jak co roku, zainteresowaniem cieszyły się prelekcje zorganizowane w szkołach ponadpodstawowych, skierowane do uczniów kształcących się w zawodach o profilu rolniczym oraz rolników przyjmujących uczniów odbywających praktyki zawodowe. Prowadzący wskazywali słuchaczom zagrożenia, na jakie mogą być narażeni w obrębie gospodarstwa rolnego, najczęstsze zaniedbania do jakich dochodzi w trakcie prac rolniczych oraz ich skutki w postaci wypadków. Szczegółowo omówiono, jakie prace stanowią największe niebezpieczeństwo, będąc powodem najczęstszych zdarzeń wypadkowych. Wskazano dobre praktyki oraz skuteczne rozwiązania służące podniesieniu bezpieczeństwa pracy. Rolnikom i uczniom szkół o profilu rolniczym odbywającym praktyczne przygotowanie do zawodu,

przekazywane były karty bhp przydatne do dokonania samokontroli stanu bezpieczeństwa w gospodarstwie.

Część szkoleń, z uwagi na sytuację związaną z gwałtownie rozprzestrzeniającym się wirusem SARS-CoV-2 i wzrostem liczby osób zakażonych, w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania dalszego roznoszenia oraz w trosce o zdrowie, odbyło się za pośrednictwem komunikatorów np. Skype czy platform np. Teams.

Szkolenie w Zespole Szkół Publicznych w Gąsawie

Szkolenie zdalne w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Ustawicznego w Gronowie

Na terenie Województwa Kujawsko-Pomorskiego przeprowadzono także szkolenia i pogadanki skierowane do dzieci w wieku szkolnym. W trakcie spotkań (podczas lekcji oraz półkolonii) wskazano zagrożenia występujące w obrębie gospodarstwa rolnego a także omawiano prace szczególnie niebezpieczne, których nie powinny wykonywać dzieci do lat 16. Prowadząca spotkania szczególną uwagę poświęcała zagadnieniom dotyczącym prawidłowych postaw i zachowań, które powinny prezentować zarówno dorośli jak i dzieci znajdujące się w sąsiedztwie maszyn i urządzeń.

Szkolenie (pogadanka) z udziałem Straży Pożarnej w Szkole Postawowej w Pakości

Szkolenie (pogadanka) z udziałem Policji w Szkole Postawowej w Pieraniu

Wizytacje indywidualnych gospodarstw rolnych

Jak co roku w ramach realizacji założeń programu inspektorzy pracy przeprowadzali wizytacje indywidualnych gospodarstw rolnych. w czasie których dokonywali oceny stanu bezpieczeństwa budynków inwentarskich i gospodarskich, maszyn i urządzeń oraz udzielali doradztwa technicznego. Rolników instruowano w jaki sposób bezpiecznie zorganizować stanowiska pracy, wskazywano na konieczność stosowania ochron indywidualnych czy uczulano na właściwe metody obsługi maszyn i zwierząt gospodarskich.

W trakcie wizytacji wiosennych prac polowych ocenie pracowników PIP poddawano stan ciągników rolniczych, maszyn i urządzeń oraz sposoby prowadzenia pracy. Zwracano uwagę na porządek w kabinie, ciągnika, osłony wałów przegubowo-teleskopowych, oświetlenie i ogólny stan przyczep używanych przy transporcie.

Ponadto, w obejściu odwiedzonych gospodarstw rolnych spotykano się ze złym stanem nawierzchni podwórza, niezabezpieczonymi drzwiami i progami pomieszczeń gospodarskich czy niewłaściwą instalacją oświetlania obejścia. Zaobserwowano także w gospodarstwach ogólny nieporządek, brak wyznaczonych miejsc do przechowywania maszyn i urządzeń, czy użytkowanie drabin stanowiących zagrożenie (brak zabezpieczenia przed przewróceniem w postaci haków, czy zaczepów). Dużą pomocą przy wskazywaniu nieprawidłowości rolnikom podczas wizytacji okazywały się broszury informacyjne Państwowej Inspekcji Pracy.

Podczas tegorocznych wizytacji zaobserwowano poprawę stanu zabezpieczeń otworów zrzutowych, a otwory w ziemi na terenie obejścia będące elementem infrastruktury tj. szamba, zbiorniki na gnojówkę i gnojowicę, w większości przypadków były zabezpieczone i osłonięte. Odnotowano przypadki złego stanu technicznego schodów co przejawiało się niewłaściwym stanem stopni oraz brakiem poręczy i barierek. Część budynków głównie inwentarskich w gospodarstwach posiadała pokrycia dachowe z płyt azbestowych, uszkodzonych, popękanych, z wyraźnymi ubytkami. Stwierdzono także niewłaściwy sposób przechowywania środków ochrony roślin i innego rodzaju chemikaliów.

Na uwagę zasługuje fakt, że zarówno stan maszyn rolniczych, gospodarstw oraz bezpieczeństwa pracy ulega poprawie. Zauważona została również świadomość zagrożeń rolników i członków ich rodzin.

Udział w dożynkach

W okresie letnim pracownicy Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy wzięli udział w 8 imprezach typu dożynki. Zorganizowano stoiska informacyjne, w których odwiedzający mogli zasięgnąć opinii dot. nie tylko bezpiecznej pracy w rolnictwie, ale także warunków pracy pracowników sezonowych. Rozdysponowano wydawnictwa PIP oraz gadżety promocyjne z logo PIP OIP w Bydgoszczy oraz kampanii „Szczepnij życie! Bezpieczna praca w gospodarstwie rolnym”.

Stoisko informacyjne na dożynkach w Lubiewicach Stoisko informacyjne PIP OIP w Bydgoszczy na dożynkach w Koronowie

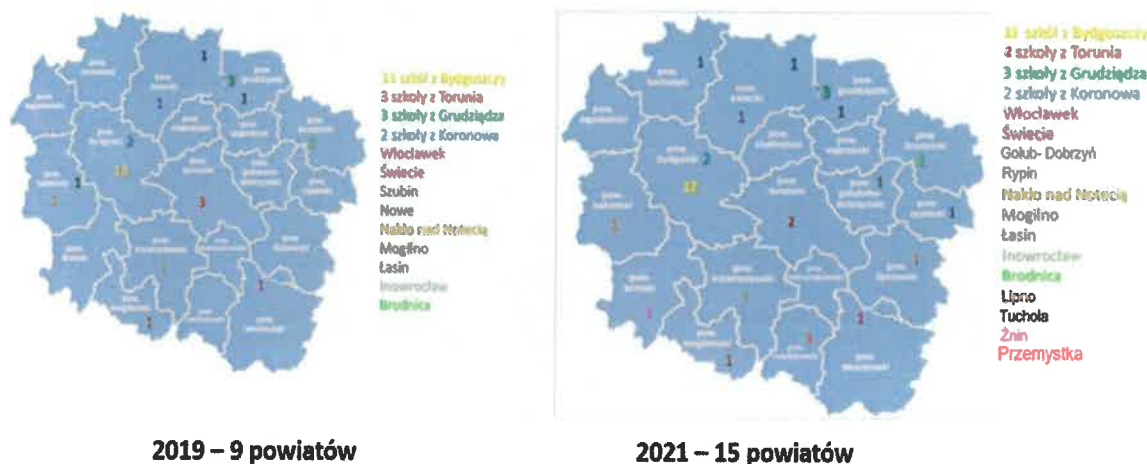
3. Promocja zagadnień ochrony pracy wśród uczniów i studentów - program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa”

Informacje ogólne

W poprzednich latach program „Kultura bezpieczeństwa” w Województwie Kujawsko – Pomorskim skupiała się głównie na działaniach w szkołach branżowych. Spotkania z uczniami miały na celu budowanie świadomości o tym, jak istotne jest bezpieczne środowisko pracy, gdyż uczniowie zaczynając prace, już podczas praktyk stykają się z zagrożeniami. Założenie to jest oczywiście słuszne, jednak grupą którą również należy przygotować do startu na rynek pracy są studenci. W 2021 r. Okręg bydgoski zintensyfikował działania wśród młodzieży akademickiej. Podpisanie porozumień o współpracy z dwoma największymi ośrodkami naukowymi w Bydgoszcy - Collegium Medicum UMK oraz Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego – pozwoliło dotrzeć do szerszego grona odbiorców dzieląc się wiedzą, jak zadbać o siebie jako pracownika.

Realizacja programu

W 2021 r. do programu przystąpiło 36 placówek, natomiast program zrealizowano w 30 szkołach. Najwięcej szkół biorących udział w „Kulturze bezpieczeństwa” zlokalizowanych jest w Bydgoszcy, jednak ambicją okręgu bydgoskiego jest, aby program dotarł do szerszej grupy uczniów w całym Województwie Kujawsko – Pomorskim, również do szkół najbardziej oddalonych od Okręgu. W 2021 r. do realizacji programu zaproszone zostały cztery nowe szkoły. Udało się rozszerzyć program na 15 z 19 powiatów. Porównanie rozkładu zaangażowanych placówek na mapie województwa w roku 2019 i 2021 przedstawiono na rysunku 1.

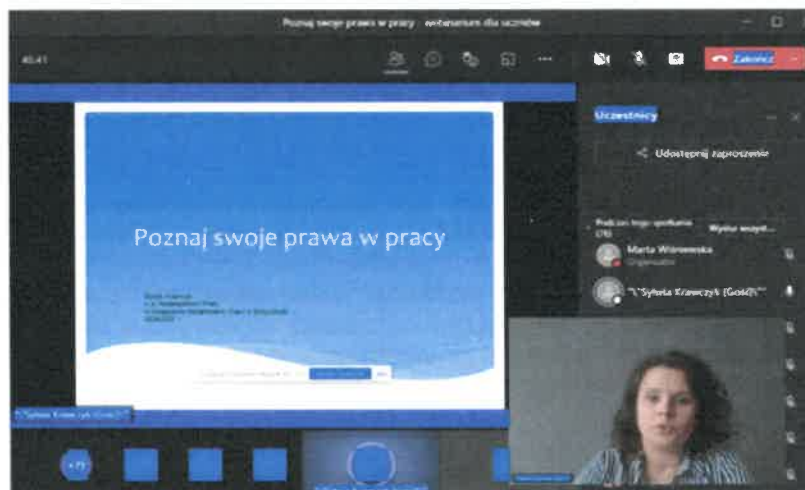

Rozkład szkół biorących udział w programie „Kultura bezpieczeństwa” w Województwie Kujawsko-Pomorskim

Deklarację udziału w programie w roku szkolnym 2020/2021 złożyło 132 nauczycieli, z czego 11 osób finalnie nie zrealizowało założeń programu. Do programu przystąpiły 4 nowe placówki.

Szkolenia przeprowadzane w 2021 r. odbyły się w połowie zdalnie (5 z 10 spotkań). Łącznie przedstawiciele Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszcy przeszkolili 579 osób.

Mając na względzie doświadczenia ze spotkań on-line z 2020 r., postanowiono wykorzystać możliwości technologiczne i zaprosić do spotkania kilka szkół o podobnym profilu. We współpracy z Kujawsko-Pomorską Izbą Rzemiosła i Przedsiębiorczości zorganizowano szkolenie dla szkół rzemiosła z regionu. Aż 93 uczniów poznało prawa, jakie im przysługują jako pracownikom młodocianym.

Screenshot ze szkolenia dla szkół rzemieślniczych

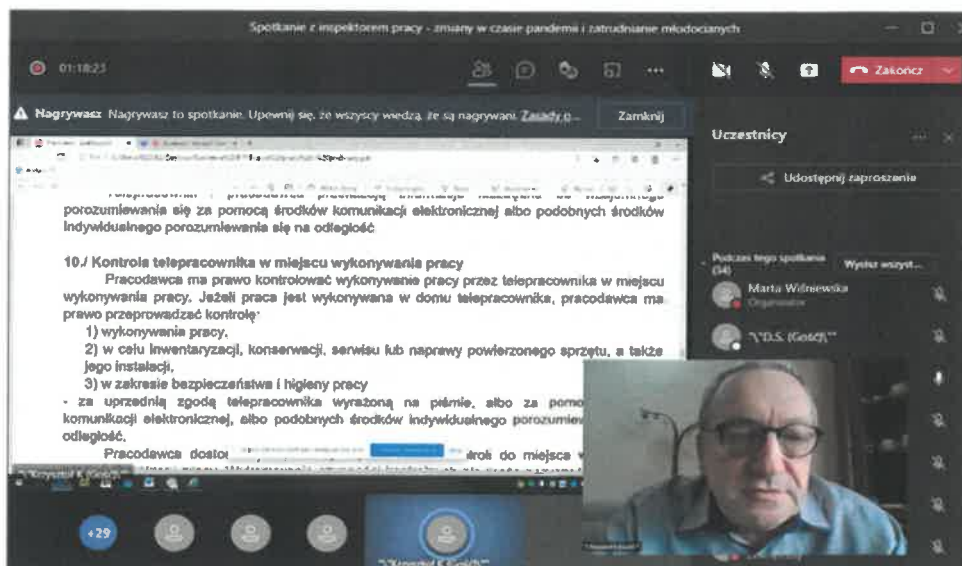
Spotkania pracownika Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy z uczniami oraz nauczycielami organizowane były głównie na wniosek nauczycieli, którzy wyrażali chęć przeprowadzenia tego rodzaju szkoleń.

Prelekcja w Zespole Szkół w Żninie.

Poruszane zagadnienia dostosowywane były do profilu placówki oraz zapotrzebowania. Stacjonarne szkolenia dają możliwość większej interakcji z uczniami.

Kluczowym elementem programu edukacyjnego „Kultura bezpieczeństwa” są lekcje przeprowadzone przez nauczycieli na podstawie dostarczonych materiałów dydaktycznych PIP. Dynamiczne zmiany w prawie pracy w związku z sytuacją pandemiczną budzą wiele pytań i wątpliwości wśród uczniów, którzy niedługo wkroczą na rynek pracy. Tematem spotkania, które odbyło się 14 kwietnia, nauczycieli z nadinspektorem pracy były zagadnienia, z którymi uczniowie zwracają się do nauczycieli, tj.: zmiany w prawie pracy i BHP związanymi z sytuacją epidemiczną oraz zagadnienia związane z zatrudnianiem młodocianych.

Screenshot ze szkolenia z nauczycielami

W spotkaniu uczestniczyło 36 nauczycieli z 28 placówek z województwa kujawsko-pomorskiego realizujących program Kultura bezpieczeństwa. Aktywny udział uczestników i liczne pytania zaowocowały pomysłem, aby spotkania nauczycieli z inspektorem pracy odbywały się cyklicznie.

Pedagodzy, którzy zdecydowali się dokończyć program w 2020 r., w większości przypadków rozszerzali minimalny zakres i przeprowadzali więcej niż dwie lekcje trafiając do większej ilości uczniów. Z nadesłanych sprawozdań wynika, że na terenie Województwa Kujawsko – Pomorskiego nauczyciele przeszkolili 2162 podopiecznych. Pracownicy Inspekcji Pracy nie są w stanie przeszkolić ponad dwóch tysięcy osób w ciągu roku, dlatego bardzo istotne jest żeby zachęcać coraz większą liczbę nauczycieli do udziału w programie. Oni to bowiem docierają do licznych grup młodzieży.

Spotkania ze studentami, pracownikami naukowymi, uczniami i nauczycielami placówek niebiorących udziału w programie edukacyjnym

W 2021 r. przeprowadzono szereg spotkań z partnerami instytucjonalnymi, które zaowocowały trzema porozumieniami między placówkami - z Collegium Medicum UMK, Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz Głównym Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy. Porozumienia wśród założeń mają przeprowadzanie wspólnych działań edukacyjnych dotyczących podnoszenia poziomu wiedzy z zakresu prawa pracy i BHP wśród studentów.

Zbigniew Studziński, Okręgowy Inspektor Pracy w Bydgoszczy, objął patronatem honorowym Ogólnopolską Konferencję Naukową pt. „Stosunki pracy w dobie pandemii”. Wydarzenie zorganizowane przez Studenckie Koło Prawa Pracy UMK oraz Katedrę Prawa Pracy WPiA UMK, odbyło się 25.03.2021 na platformie Teams.

Okręgowy Inspektor Pracy podczas swojego wystąpienia podziękował Organizatorom za stworzenie przestrzeni do dyskusji na temat stosunków pracy, związanej z niespotykanym wcześniej wyzwaniem w postaci światowej pandemii wirusa SARS-CoV-2. Podkreślił również, że wszelkie działania zmierzające do poprawy relacji pomiędzy pracownikami a pracodawcami akceptuje i wspiera, dlatego z przyjemnością objął wydarzenie patronatem honorowym.

W panelu eksperckim konferencji OIP Bydgoszcz reprezentował Inspektor Pracy, który przybliżył 35 studentom praktyczne aspekty ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z COVID-19. W całoniedziowym wydarzeniu skierowanym do ekspertów, doktorantów i studentów, których obszar zainteresowań znajduje się w obrębie prawa, psychologii, socjologii lub ekonomii, wzięło udział 48 prelegentów oraz ponad 60 uczestników biernych. Podczas konferencji przeprowadzono wiele konstruktywnych rozmów i rzeczowych wymian poglądów dzięki dyskusjom zaplanowanym po każdym z paneli tematycznych.

4. Konkursy PIP promujące pożądane postawy w zakresie praworządności w stosunkach pracy oraz bezpieczną i higieniczną pracę

Informacje ogólne

Działalność prewencyjna realizowana przez Okręgowy Inspektorat Pracy, polega przede wszystkim na organizowaniu lub współorganizowaniu z partnerami społecznymi konkursów, których ideą jest propagowanie wiedzy na temat bezpieczeństwa w procesie pracy oraz rozpowszechnianie najlepszych, wartych powielania rozwiązań organizacyjnych, technicznych oraz respektujących przepisy prawa.

Dodatkowym aspektem organizowanych konkursów jest wyróżnianie pracodawców wdrażających najlepsze rozwiązania, których zastosowania przyczyniają się do poprawy warunków pracy.

Konkurs „Pracodawca – Organizator Pracy Bezpiecznej”

Celem konkursu „Pracodawca-organizator pracy bezpiecznej” jest promowanie pracodawców organizujących pracę w sposób zapewniający wysoki poziom bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracownikom oraz realizację przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym legalności zatrudnienia. Wyszczególniono 3 kategorie ze względu na wielkość podmiotów, tj.: zakłady zatrudniające do 49 pracowników, zakłady w których pracuje od 50 do 249 osób oraz zatrudniające powyżej 249 pracowników. W XXVIII edycji konkursu udział wzięło 6 przedsiębiorstw, które podjęły dodatkowe działania w obrębie organizacji pracy, zarówno w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, jak i prawnej ochrony pracy. Wszystkie zgłoszone zakłady spełniły wymagania formalne.

Komisja konkursowa dokonała oceny, biorąc pod uwagę różnorodność i skalę problemów związaną z zapewnieniem bezpiecznych warunków pracy w zgłoszonych zakładach o różnej wielkości zatrudnienia. W kategorii zakładów pracy zatrudniających do 49 pracowników nie sklasyfikowano żadnego podmiotu. Zwycięzcy w kategoriach zatrudniających od 50 do 249 pracowników oraz zatrudniających powyżej 249 osób reprezentowały Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy na szczeblu ogólnopolskim. Zakład MONDI BAGS ŚWIECIE SP. Z O.O. został laureatem etapu ogólnopolskiego konkursu, który był podsumowany na Zamku Królewskim w Warszawie.

- **kategoria od 51 do 249 zatrudnionych:**

I miejsce - MONDI BAGS ŚWIECIE SP. Z O.O. ul. Bydgoska 12, 88-100 Świecie

II miejsce - DETAL-MET SP. Z O. O., Pikutkowo 43A, 87-880 Brześć Kujawski

III miejsce - AS PRODUKT Sebastian Pasturek, ul. Dojazdowa 4, 87-103 Mała Nieszawka

IV miejsce - MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO ENERGETYKI CIEPLNEJ SP. Z O. O., ul. Płocka 30/32, 87-800 Włocławek

V miejsce - VERONI SP. Z O. O., ul. Towarzystwa Jaszczurczego 9, 87-200 Brzeźno

Zwycięski zakład prowadzi działalność produkcyjną polegającą na wytwarzaniu worków papierowych do produktów przemysłowych dla kontrahentów polskich i zagranicznych. Produkcja w znacznym stopniu jest zautomatyzowana.

Zakład poszczycić się może brakiem wypadków od 2018 r. Wpływ na to ma niewątpliwie przykładowy stan obiektów, pomieszczeń pracy i nowoczesne, zautomatyzowane linie produkcyjne oraz wprowadzony system zarządzania bezpieczeństwem w oparciu o wymagania standardu PN-ISO 45001:2018.

- **kategoria powyżej 250 zatrudnionych:**

I miejsce - BELMA ACCESSORIES SYSTEMS SP. Z O.O., ul. Łochowska 69, 86-005 Białe Błota

BELMA ACCESSORIES SYSTEMS SP. Z O.O. prowadzi działalność w zakresie projektowania, wytwarzania, dostarczania wyrobów systemowych z blachy stalowej czarnej, ocynkowanej lub nierdzewnej. Produkowane są szafy i obudowy teleinformatyczne, obudowy elektroinstalacyjne, obudowy do przemysłu spożywczego i chemicznego, nagrzewnice i wentylatory oraz systemy wentylacyjne.

Ciągle inwestycje polegające na wybudowaniu nowych obiektów oraz modernizacji istniejących, modernizacja linii technologicznych i wymiana parku maszynowego, w sposób istotny

wpłynęły na poprawę bezpieczeństwa (ilość wypadków, wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe).

Podczas corocznej gali podsumowującej programy prewencyjne realizowane przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy, wręczono nagrody i wyróżnienia uczestnikom konkursu.

Kierownictwo Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy z przedstawicielami podmiotów w kategorii zakładów zatrudniających od 50 do 249 pracowników.

Konkursy własne

Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy był współorganizatorem XI Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla Dzieci „Bezpiecznie na wsi mamy- od 30 lat z KRUS wypadkom zapobiegamy”. Celem konkursu jest promowanie wśród uczniów szkół podstawowych z terenów wiejskich pozytywnych zachowań związanych z pracą i zabawą dzieci na terenie gospodarstwa rolnego.

W konkursie wzięło udział 961 uczniów ze 121 placówek oświatowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dwóch kategoriach: klas 0-3 oraz 4-8. Spośród prac komisja konkursowa wyłoniła po trzy miejsca w każdej grupie wiekowej oraz 10 wyróżnień w grupie wiekowej 1-3 i 10 wśród prac uczniów klas 4-8.

Prace dzieci biorących udział w Konkursie plastycznym

Na łamach „Gazety Pomorskiej” odbył się coroczny konkurs „Bezpieczna Zagroda”, którego Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy jest współorganizatorem. Celem rywalizacji było podnoszenie i popularyzowanie wiedzy z zakresu bezpiecznej pracy w rolnictwie oraz kształtowanie

prawkowych nawyków i postaw podczas pracy rolniczej. Zasady konkursowe zakładają odpowiedź na 3 pytania, z których jedno jest otwarte, a pozostałe dwa są testem wyboru. Udział w nim wzięło 31 czytelników Gazety, nagrodami rzeczowymi uhonorowano 6 najlepszych uczestników.

Również na łamach „Gazety Pomorskiej” i pod jej patronatem Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy zorganizował i przeprowadził pierwszą edycję konkursu pn. „Oczami młodego rolnika”. Konkurs adresowany był do uczniów klas IV-VIII szkół podstawowych zamieszkujących tereny wiejskie. Uczestnicy konkursu mieli za zadanie wykonanie zdjęcia o tematyce „Dobrostan zwierząt w moim gospodarstwie” i sporządzenie opisu składającego się z maksymalnie 1000 znaków.

Przy ocenie prac komisja konkursowa brała pod uwagę: wiedzę merytoryczną dotyczącą dobrostanu zwierząt oraz zgodność z tematyką i jej trafne przedstawienie.

Spośród zdjęć i opisów Komisja konkursowa dokona wyboru po 3 z każdej grupy najwyżej ocenionych prac.

Podsumowanie

W bieżącym roku z powodu pandemii koronawirusa działania prewencyjne i konkursy trzeba było w dalszym ciągu prowadzić w reżimie sanitarnym. Podobnie jak w roku ubiegłym część konkursów zostało odwołanych z powodu braku możliwości zapewnienia zdrowia lub bezpieczeństwa jego uczestnikom i osobom zaangażowanym w ich organizację. Pomimo to pracownicy okręgowego Inspektoratu pracy w Bydgoszczy w interesujący sposób starali się przekazać wiedzę o obowiązujących przepisach prawa pracy i zasadach bhp oraz uhonorować tych, którzy tę wiedzę najlepiej stosują w praktyce.

5. Inne działania prewencyjno-promocyjne

Informacje ogólne

Pomimo panującej w dalszym ciągu pandemii koronawirusa SARS – CoV – 2 w roku 2021 r. w ramach programu zostało zrealizowanych wiele zaplanowanych działań. Między innymi przeprowadzono szkolenia w ramach Kujawsko - Pomorskiej Akademii Społecznego Inspektora Pracy, a także konferencje i webinaria przy współpracy z różnymi instytucjami i partnerami społecznymi. Uczestniczono w targach pracy (on-line) oraz w innych wydarzeniach, w których inspektorzy pracy występowali w roli prelegentów, ekspertów i doradców.

Okręgowy Inspektor Pracy uczestniczył w spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia, związki zawodowe, media, instytucje rządowe i samorządowe.

Spotkania ze stowarzyszeniami, związkami zawodowymi i instytucjami

W trakcie trwania 2021 r. kierownictwo Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszcz brało udział w wielu spotkaniach z przedstawicielami instytucji publicznych, związków zawodowych, czy stowarzyszeń. Spotkania z wymienionymi podmiotami zaowocowało m.in. podpisaniem porozumień.

PODPISANO LUB ODNOWIONO POROZUMIENIA Z:

1. Zarządem związku zawodowego NSZZ „Solidarność” Reg. Toruńsko-Włocławskiego.

W dniu 07.06.2021 w siedzibie OIP Bydgoszcz podpisano porozumienie z Zarządem NSZZ „Solidarność” Regionu Toruńsko – Włocławskiego w zakresie szeroko rozumianej ochrony pracy

Podpisanie porozumienia pomiędzy Okręgowym Inspektoratem Pracy w Bydgoszczy a Zarządem NSZZ „Solidarność” Regionu Toruńsko – Włocławskiego.

2. Spotkanie z p.o. Komendanta Placówki Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej w Bydgoszczy

8.06.2021 r. w siedzibie OIP w Bydgoszczy odbyło się spotkanie Zbigniewa Studzińskiego – Okręgowego Inspektora Pracy w Bydgoszczy z mjr Rafałem Grzejszczakiem – powołanym na stanowisko p.o. Komendanta Placówki Nadwiślańskiego oddziału SG w Bydgoszczy. W trakcie spotkania uzgodniono wspólne działania w 2021 r. w ramach realizacji zadań zawartych w Porozumieniu z 30.05.2019 r.

Uczestnicy spotkania – kierownictwo Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy i przedstawiciele Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej w Bydgoszczy.

3. Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy

W dniu 15.06.2021 r. w Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy zawarte zostało porozumienie pomiędzy Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu a Okręgowym Inspektoratem Pracy w Bydgoszczy. Porozumienie ma na celu m.in. podejmowanie działań w celu

podnoszenia wiedzy studentów i pracowników oraz promowania dobrych praktyk w zakresie prawa pracy i przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Prof. dr hab. K. Kędziora-Kornatowska Prorektor ds. Collegium Medicum i Z. Studziński Okręgowy Inspektor Pracy w Bydgoszczy w trakcie podpisywania porozumienia.

4. Udział z spotkania Komitetu sterującego Małego Porozumienia dla Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie w Województwie Kujawsko-Pomorskiego

W dniu 18.06. 2021r. do porozumienia przystąpiła firma BROSTER z Janikowa. Miało to miejsce w trakcie zebrania Komitetu Sterującego Małego Porozumienia dla Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie w Województwie Kujawsko – Pomorskim które odbyło się w Janikowie. W spotkaniu oraz przy podpisaniu porozumienia obecne było także kierownictwo Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy

Waldemar Adametz Z-ca OIP Bydgoszcz ds. Nadzoru podczas przemówienia do uczestników spotkania

5. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

24 czerwca 2021 zawarto porozumienie między Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy reprezentowanym przez Rektora – prof. dr hab. Jacka Woźnego a Okręgowym Inspektoratem Pracy w Bydgoszczy reprezentowanym przez Okręgowego Inspektora Pracy – Zbigniewa Studzińskiego. Celem porozumienia jest dążenie do najwyższych standardów w kształtowaniu kultury bezpieczeństwa pracy i nauki wśród społeczności akademickiej oraz rozwoju badań w zakresie ochrony człowieka w środowisku pracy.

Uczestnicy spotkania

6. Związek Zawodowy „Budowlani”

23 czerwca 2021 r. podpisane zostało porozumienie pomiędzy Państwową Inspekcją Pracy - Okręgowym Inspektoratem Pracy w Bydgoszczy a Związkiem Zawodowym „Budowlani” Okręg Kujawsko-Pomorski. Celem porozumienia jest podejmowanie wspólnych działań i przedsięwzięć mających na celu upowszechnianie wiedzy z zakresu przestrzegania przepisów prawa pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy.

Okręgowy Inspektor Pracy – Zbigniew Studziński wraz z przedstawicielami Związku Zawodowego „Budowlani” po podpisaniu porozumienia.

7. Porozumienie ze Starostwem Powiatowym w Inowrocławiu

1.07.2021 r. w Inowrocławiu odbyło się spotkanie Okręgowego Inspektora Pracy w Bydgoszczy ze Starostą Powiatu. Głównym tematem spotkania było utworzenie punktu poradnictwa prawnego Państwowej Inspekcji Pracy na terenie Starostwa Powiatowego w Inowrocławiu. Od 20.09.2021r. zostało uruchomione biuro, gdzie Inspektorzy Pracy, w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca udzielają porad prawnych.

Zbigniew Studziński Okręgowy Inspektor Pracy i Wiesława Pawłowska Starosta Powiatu Inowrocławskiego

8. Urząd Statystyczny

Dnia 2.12.2021 r. odbyło się spotkanie kierownictwa Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy z kierownictwem Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy reprezentowaną przez panią Dyrektora dr Wiesława Gierańczyk oraz Małgorzata Górka – Kierownika Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Badań Regionalnych. Zainicjowane spotkanie doprowadziło do kolejnego spotkania czego efektem było podpisanie porozumienia, które miało miejsce w dniu 20.12.2021 r.

Podpisanie porozumienia pomiędzy Okręgowym Inspektoratem Pracy w Bydgoszczy a Urzędem Statystycznym w Bydgoszczy

KONFERENCJE NAUKOWE

2. Konferencja „Ograniczanie zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego w środowisku pracy”

12.05.2021 r. została zorganizowana konferencja "Ograniczanie zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego w środowisku pracy". Spotkanie miało na celu wymianę wiedzy i doświadczeń naukowców (dr H. Styczyńska CM UMK, dr. E. Kościńska UKW), ekspertów (dr. n. med. J. Kąkol ZUS, p.o. Nadinspektora Pracy Robert Walentyn PIP, dr M. Podhorecka Krajowa Izba Fizjoterapeutów, A. Mrzygłód Stowarzyszenie Fizjoterapia Polska) i pracodawców (P. Piotrowski Fellowes, J. Kalwas Warbud), w celu promowania bezpieczeństwa w pracy oraz zwiększania świadomości dot. schorzeń mogących występować w środowisku pracy.

Ograniczenie zaburzeń układu mięśniowo-szkieletowego w środowisku pracy - PIP OIP Bydgoszcz

503 wyświetlenia • Nadezwano na żywo 12 maj 2021

15 0 UDOŚTĘPNIJ ZAPISZ ...

Screenshot z konferencji Okręgowej - Inspektor Pracy Zbigniew Studziński podczas przywitania gości

3. Ogólnopolska Konferencja pt. „Blaski i cienie PPK” pod patronatem OIP Bydgoszcz

W dniu 15 czerwca odbyła się ogólnopolska konferencja online „Blaski i cienie Pracowniczych Planów Kapitałowych”. Organizatorem wydarzenia był Mentor S.A. wraz z Uniwersytetem Gdańskim i Uniwersytetem Ekonomicznym w Poznaniu, przy wsparciu Business Centre Club. Wydarzenie zostało objęte patronatem przez Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy oraz Zakład Ubezpieczeń Społecznych

4. IX Konferencja „Osoby z niepełnosprawnościami w zatrudnieniu”.

W 2021 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy kontynuował współpracę z **Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**. W dniach 21-22.10.2021 r. odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Osoby z niepełnosprawnościami w zatrudnieniu. Dostępność w środowisku pracy i przestrzeni publicznej”. Celem konferencji było:

- wsparcie informacyjne oraz doradcze dla osób z niepełnosprawnościami oraz pracodawców przy organizowaniu i tworzeniu dostępnego środowiska pracy;
- wymiana wiedzy i doświadczeń instytucji nadzorujących, środowiska naukowego oraz osób z niepełnosprawnościami w zakresie dostępności przestrzeni publicznej;
- prezentacja wyników badań nad dostępnością przestrzeni publicznej oraz innowacji na rzecz dostępności.

Konferencja odbyła się w formule hybrydowej: stacjonarnie w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz on-line.

Okręgowy Inspektor Pracy w trakcie otwarcia konferencji.

Psycholog Marta Bem z Głównego Inspektoratu Pracy w trakcie prelekcji, z prawej tłumacz języka migowego.

6. Inne działania

VI Targi Pracy

12.10.2021 r. na terenie Bydgoskiego Centrum Targowo – Wystawienniczego odbyły się VI Targi Pracy, których celem było zgromadzenie pracodawców oraz osób poszukujących zatrudnienia w Województwie Kujawsko-Pomorskim. OIP Bydgoszcz zorganizował stoisko informacyjne.

Nadinspektor Pracy Andrzej Bugalski na stoisku OIP Bydgoszcz na VI Targach Pracy

INFORMACJA O DZIAŁANIACH PROMOCYJNYCH W MEDIACH LOKALNYCH

Pracownicy OIP w Bydgoszczy wystąpili w dwóch programach telewizyjnych emitowanych na antenie TVP3 Bydgoszcz, tj. „3mamy lato” i „Dobrze wiedzieć”, które stanowiły okazję do zaakcentowania działalności kontrolnej i prewencyjnej OIP Bydgoszcz.

W 2021 r. inspektorzy pracy OIP Bydgoszcz dziesięciokrotnie występowali w audycji „Dyżur eksperta” na antenie Polskiego Radia PiK. Tematy poruszane w audycjach dotyczyły najbardziej aktualnych spraw.

Inspektorzy pracy jako eksperci występowali także w innych audycjach Radio PiK:

- 11.08.2021 r. inspektor pracy Dariusz Kistela był gościem Polskiego Radia PiK w audycji „Pytać każdy może”. Podczas programu poruszone zostały zagadnienia szczepień przeciwko koronawirusowi; czy pracodawca powinien mieć prawo sprawdzenia, czy jego pracownik zaszczepił się i jakie są obecne uprawnienia w tym zakresie.
- 23.09.2021r. na antenie Polskiego Radia PiK Inspektor Pracy Wojciech Szota wziął udział w audycji radiowej, której tematem były sprawy mobbingu i dyskryminacji w miejscu pracy.

Inspektorzy pracy podczas audycji w radio PIK.

Dyżur eksperta dla widzów TVP

W środę 24 marca 2021r. w godzinach od 11.00 do 13.00 dostępny był, specjalnie dla widzów TVP3 Bydgoszcz i czytelników portalu TVP3, numer telefonu pod którym można było uzyskać wszelkie informacje na temat pracy zdalnej, jako nowego sposobu wykonywania pracy. Na pytania odpowiadała Starszy Inspektor Pracy - Specjalista Małgorzata Pilarska-Lewczak z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy Oddział w Toruniu.

Dyżur ekspercki dla czytelników lokalnej prasy.

25.02.2021 r. Inspektor Pracy Ewa Weśniuk odpowiadała na pytania czytelników „Gazety Pomorskiej”, „Expressu Bydgoskiego”, „Włocławek Nasze Miasto”, „Grudziądz Nasze Miasto”, „Inowrocław Nasze Miasto”. Pytania dotyczyły urlopu wypoczynkowego w czasie pandemii; w tym zaległego i bezpłatnego oraz wynagrodzenia.

W czwartek 19.11.2021 r. eksperci Okręgowego Inspektoratu Pracy w Bydgoszczy udzielali porad prawnych w zakresie prawa pracy czytelnikom „Gazety Pomorskiej”, „Expressu Bydgoskiego” „Włocławek Nasze Miasto” „Grudziądz Nasze Miasto”.

W poniedziałek 23.11.2021 r. porady prawne w zakresie prawa pracy udzielane były czytelnikom „Nowości Dziennik Toruński”.

V. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA I PREWENCYJNA – ZADANIA WŁASNE

1. Przestrzeganie przepisów prawa pracy i bhp w drukarniach

Informacje ogólne

W 2021 r. w ramach zadań własnych okręgu realizowano temat „Przestrzeganie przepisów prawa pracy i bhp w drukarniach”. W toku przeprowadzonych kontroli oceniano kompleksowo przestrzeganie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także w ograniczonym zakresie przepisów prawa pracy, w zakresie dotyczącym przestrzegania norm czasu pracy dotyczących wynagradzania.

Kontrolą objęto 18 przedsiębiorstw, w których pracę świadczyło 631 osób. W ramach stosunku pracy pracę świadczyło 627 pracowników, w tym 284 kobiet, a także 51 pracowników niepełnosprawnych. Większość kontrolowanych zakładów to zakłady średniej wielkości zatrudniające od 10 do 49 pracowników, w których przeprowadzono 9 kontroli. Skontrolowano także 7 pracodawców zatrudniających do 9 pracowników oraz dwa zakłady zatrudniające ponad 100 pracowników. Inspektorzy pracy ponadto podjęli próbę kontroli 4 podmiotach gospodarczych prowadzących działalność związaną z drukowaniem jednak odstąpiono od przeprowadzenia kontroli z uwagi na brak osób świadczących pracę. W kontrolowanych zakładach nie funkcjonowały związki zawodowe.

Stwierdzone nieprawidłowości

Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, które stanowiły podstawę wydania 117 decyzji. Prawie połowa tj. 56 decyzji zostało wydanych na piśmie. Do pracodawców skierowano 12 wniosków w wystąpieniach związanych z omawianą tematyką. Naruszenia przepisów stwierdzono w każdym z kontrolowanych zakładów, niezależnie od ich wielkości. Na uwagę zasługuje fakt, że w jednym zakładzie stwierdzono brak aktualnego orzeczenia o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy (operator wózka widłowego). W trzech maszynach stwierdzono, że zastosowane osłony nie gwarantowały bezpieczeństwa obsługi (nie stwarzały bezpośredniego zagrożenia). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły w większości:

- braku oznakowania elementów sterowniczych maszyn i urządzeń lub braku oznakowania w języku polskim (maszyny w większości wyprodukowane poza Polską),
- pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- szkoleń pracowników w dziedzinie bhp, w tym szkoleń stanowiskowych w tym w przypadku wykonywania pracy na kilku stanowiskach,
- oceny ryzyka związanego z wykonywaną pracą, w tym m.in. na podstawowych stanowiskach jak maszynista offsetowy lub introligator oraz zidentyfikowania części zagrożeń związanych np. z obsługą plotera,
- magazynowania (np. niestabilne regały, miejsce składowania) i transportu (brak instrukcji transportu ręcznego, niedrożności dróg transportowych),
- zabezpieczenia pracowników przed upadkiem z pomostów przy maszynach oraz braku oznakowania progów budowlanych,
- skutecznej wentylacji na stanowiskach pracy oraz w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym,
- ochrony przeciwporażeniowej (brak pomiarów skuteczności, brak zabezpieczenia tablic rozdzielczych).

Najistotniejsze nieprawidłowości związane były ze stanem środowiska pracy. W jednym z zakładów pracy, w którym stosowane są substancje i mieszaniny chemiczne pracodawca, prowadzący działalność kilkanaście lat, nie tylko, że nie prowadził badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, ale nawet nie wskazał czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy dla których takie pomiary należy wykonywać. W innym z zakładów inspektor pracy stwierdził, że na stanowisku operatora urządzeń drukujących – obsługa drukarki

Manzoni i Paw zatrudniani byli pracownicy pomimo przekroczenia dopuszczalnego stężenia chwilowego octanu etylu.

Kontrole w zakresie przestrzegania przepisów prawnej ochrony pracy dotyczyły głównie przepisów dotyczących czasu pracy w celu sprawdzenia zapewnienia pracownikom drukarni wymaganego odpoczynku, a w konsekwencji również naliczania i wypłacania należnego wynagrodzenia z uwagi na przekroczenie norm czasu pracy oraz pracy w godzinach nadliczbowych. Nieprawidłowości zostały stwierdzone w 3 zakładach.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- niezapewnienia przeciętnie pięciodniowego tygodnia pracy (praca w soboty – szóstego dnia w tygodniu),
- niezapewnienia wymaganego dobowego odpoczynku,
- zatrudniania w tej samej dobie pracowniczej,
- zatrudnianie w wymiarze przekraczającym przeciętnie 48 godzin w tygodniu (zatrudnienie w poszczególnych tygodniach po 54 godziny, 46 godzin, 64 godziny i 58 godzin)

Najistotniejsza nieprawidłowość związana była z zatrudnianiem pracownika z orzeczoną niepełnosprawnością, który nie posiadał zgody lekarza, w godzinach nadliczbowych i porze nocnej.

Przyczyny naruszeń prawa

W ocenie inspektorów pracy przyczyny naruszeń przepisów prawa to przede wszystkim bagatelizowanie zagrożeń w środowisku pracy oraz brak reakcji zarówno przez pracodawców, kierujących pracownikami jak i samych pracowników na nieprawidłowości. Pracodawcy i pracownicy przyjmują, że ewentualna aktywizacja zagrożeń związanych z nieprzebraniem przepisów i zasad, których są świadomi nie nastąpi lub nie spowoduje wypadku przy pracy. Dotyczy to również sytuacji np. obsługi wózka widłowego bez szkolenia stanowiskowego w tym zakresie oraz profilaktycznych badań lekarskich przez pracodawcę. Nieprawidłowości w oznakowaniu elementów sterowniczych maszyn, niestosowanie barw, znaków bezpieczeństwa czy brak ciepłej wody w umywalni traktowane są jako pewna norma. Ponadto brakuje wiedzy obowiązków wynikających ze stosowania czynników i mieszanin chemicznych. Przyczyną naruszeń w dziedzinie bhp jest również niewywiązywanie pracowników czy osób, którym powierzono wykonywanie obowiązków służby bhp z nałożonych przepisami obowiązków, a mianowicie funkcji kontrolnych.

Przyczyny nieprawidłowości w zakresie prawa pracy wynikały z lekceważenia przepisów prawa w połączeniu potrzebami pracodawcy oraz chęcią pracowników do większego zarobku (praca przez 6 dni w tygodniu bez udzielenia dnia wolnego) oraz nieznajomości przepisów (dwukrotna praca w tej samej dobie pracowniczej).

Podsumowanie i wnioski

W wyniku ustaleń dokonanych w trakcie kontroli drukarni inspektorzy pracy wydali 117 decyzji, w tym 56 decyzji ustnych oraz 50 wniosków w wystąpieniach. W trakcie kontroli inspektorzy pracy udzielili 61 porad prawnych, 109 technicznych oraz 7 z zakresu legalności zatrudnienia. Inspektorzy pracy nałożyli 3 mandaty karne w kwotach po 1000 zł na osoby odpowiedzialne za rażąco naruszanie przepisów. Zastosowano również 2 wnioski wychowawcze. Większość zarzutów, pomimo mniejszego zakresu kontroli dotyczyło prawa pracy – czasu pracy i terminowości wypłaty wynagrodzenia. W trakcie kontroli udzielili 61 porad prawnych, 109 technicznych oraz 7 z zakresu legalności zatrudnienia. W 3 drukarniach sprawdzono realizację 15 decyzji wydanych po poprzednich kontrolach. Inspektorzy pracy stwierdzili, że zostały one wykonane.

Stwierdzony stan bezpieczeństwa i higieny pracy w drukarniach nie odbiegał zasadniczo od stanu bhp w innych zakładach o ustalonej podobnej wysokości składki wypadkowej. W trakcie kontroli nie stwierdzono bezpośrednich zagrożeń życia lub zdrowia, które skutkowałyby skierowaniem decyzji wstrzymujących pracę lub kierujących pracowników do innych prac. Około połowy stwierdzonych nieprawidłowości została usunięta w trakcie kontroli. Wydane decyzje na piśmie w większości przypadków dotyczyły typowych nieprawidłowości, które nie są związane tylko z branżą drukarską. Przyczyną większości nieprawidłowości w zakresie bhp był nieskuteczny nadzór nad warunkami pracy przez pracodawców ale również niewypełnianie obowiązków kontrolnych przez służbę bezpieczeństwa i higieny pracy. Wydane środki prawne powinny spowodować przestrzeganiem przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w obszarze, które one obejmowały.

W zakresie naruszenia przepisów o czasie pracy w aspekcie zapewnienia pracownikom należnego odpoczynku nieprawidłowości stwierdzono w trzech drukarniach. Naruszenia wynikały częściowo z okresowego zwiększenia ilości pracy (praca przez 6 dni w tygodniu bez udzielenia dnia wolnego), a czasami z braku znajomości przepisów (dwukrotna praca w tej samej dobie). W pierwszym przypadku naruszenia przepisów wiązały się ze zwiększeniem wynagrodzenia pracowników, co powodowało, że pracownicy nie czuli się pokrzywdzeni, a wręcz przeciwnie byli zadowoleni

z dodatkowego wynagrodzenia. Skala naruszeń przepisów prawa pracy była ograniczona do kilku pracowników. Realizacja wydanych przez inspektorów pracy środków prawnych powinna skutkować przestrzeganiem przepisów prawa z ww. zakresu w przyszłości.

Zmiany w technologii druku spowodowane postępem technicznym spowodowały, że w drukarniach nie są już stosowane takie technologie, których treść rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów i Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 22 listopada 1951 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach graficznych, które obejmuje również drukarnie. Ponadto zawiera zapisy dotyczące m.in. oświetlenia czy profilaktycznych badań lekarskich odbiegające od obecnie obowiązujących. W żadnej z wydanych decyzji jako podstawy prawnej nie wskazano ww. przepisu. Pomimo, że w rozporządzeniu sprzed 70 lat zawarto zapis, będący prekursorem przepisów w zakresie oceny ryzyka zawodowego, a mianowicie zapisano, że „pracownik przed dopuszczeniem go do pracy powinien być pouczony przez kierownictwo zakładu pracy, jak również przez organa specjalne, powołane do czuwania nad bezpieczeństwem i higieną pracy, o niebezpieczeństwach grożących życiu i zdrowiu przy wykonywaniu tej pracy oraz o sposobach unikania tych niebezpieczeństw”, zdaniem inspektorów pracy przepis ten należałoby uchylić jako niekorelujący ze stosowanymi obecnie technologiami druku lub opracować nowy dotyczący bezpieczeństwa pracy w drukarniach. Należałoby jednak zmienić, zawęzić lub doprecyzować znaczenie słowa drukarnia, ponieważ nie stwierdzono w trakcie kontroli stosowania przemysłowych technik drukowania, do których m.in. odnosi się treść ww. rozporządzenia.

2. Kujawsko-Pomorska Akademia Społecznego Inspektora Pracy

Informacje ogólne

Jednym z celów programowych Państwowej Inspekcji Pracy jest poprawa przestrzegania prawa oraz poprawa poziomu bezpieczeństwa pracy w zakładach pracy. Realizując powyższe, wzorem lat ubiegłych, w 2021 r. prowadzono szkolenia dla Społecznych Inspektorów Pracy, których wiedza i zaangażowanie znacząco wpływa na stan bezpieczeństwa w zakładzie. Szkolenia odbywały się w ramach Kujawsko-Pomorskiej Akademii Społecznego Inspektora.

Szkolenia

W ramach Akademii zorganizowano 14 szkoleń dla 98 Społecznych Inspektorów Pracy. Trzydzieści szkoleń odbyło się stacjonarnie. Natomiast ostatnie przeprowadzone w grudniu z uwagi na sytuację związaną z gwałtownie rozprzestrzeniającym się wirusem SARS-CoV-2 i wzrostem liczby osób zakażonych, w celu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania dalszego roznoszenia oraz w trosce o zdrowie, odbyło się on-line. Szkolenia w ramach Kujawsko – Pomorskiej Akademii Społecznego Inspektora Pracy prowadzone były w siedzibie OIP w Bydgoszczy, w zakładach pracy oraz w wynajętych przez organizatora salach.

W szkoleniach brali udział między innymi Społeczni Inspektorzy Pracy z Miejskich Zakładów Komunikacyjnych w Bydgoszczy, Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych, Komunalnego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Bydgoszczy, placówek oświatowych itp.

Tematyka szkoleń obejmowała podstawy prawne działalności społecznych inspektorów pracy, wytyczne do ich działalności m.in. formułowanie zaleceń i uwag oraz udział SIP w ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy, w tym ustalanie przyczyn wypadków oraz wniosków i środków profilaktycznych. Na spotkaniach omawiano także najczęściej popełniane błędy przez zespoły powypadkowe na podstawie sporządzonych protokołów powypadkowych.

Szkolenie SIP ze Związku Zawodowego Ciepłowników w Centrum Konferencyjnym „ZAWISZA” 14.10.2021 r.

Podsumowanie

Przekazywana wiedza oraz porady inspektora pracy podczas szkoleń, pomagają w sposób znaczący poprawić wiedzę Społecznych Inspektorów Pracy w zakresie prawa pracy oraz technicznego bezpieczeństwa. Uczestnicy szkoleń, po ich zakończeniu, są bardziej świadomi odpowiedzialności jaka na nich spoczywa podczas pełnienia tej funkcji.

3. Pracuj zgodnie z prawem - działania informacyjno-edukacyjne skierowane do pracodawców i pracowników oraz osób wchodzących na rynek pracy.

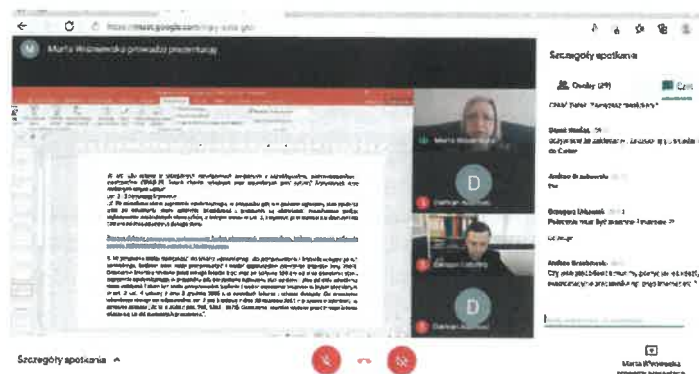
Informacje ogólne

Działania realizowane w ramach tematu odnosiły się do legalności zatrudnienia, opierały się na współpracy z partnerami instytucjonalnymi, dzięki którym zaplanowane szkolenia, webinaria, stoiska docierały do szerokiej grupy odbiorców.

Spotkania z pracodawcami

Realizację tematu rozpoczęło Seminarium pt. "Legalizacja pobytu i pracy cudzoziemców w dobie pandemii" zorganizowane przez Fundację EMIC w ramach projektu "Masz Prawo Wiedzieć" w lutym 2021. Następnie rozpoczęto cykl szkoleń on-line dotyczących zmian w prawie pracy związanych z pandemią oraz zmianami kodeksowymi. Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy przeprowadził webinaria dla członków organizacji zrzeszających przedsiębiorców i pracodawców z regionu.

Ewa Weśniuk, starszy inspektor pracy – specjalista uczestniczyła 11 marca w spotkaniu Stowarzyszenia Przedsiębiorców Kujaw i Pomorza. Prelekcja dotyczyła zmian w prawie pracy. Duża część spotkania została poświęcona na odpowiedzi na pytania uczestników.

Screenshot ze szkolenia on-line

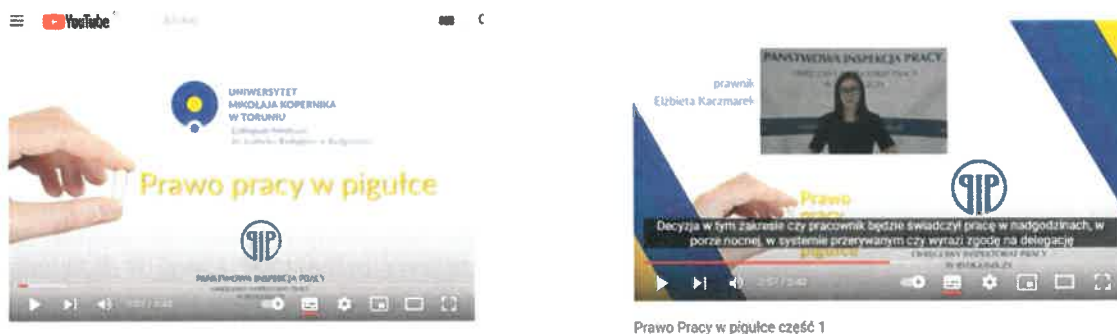
Członkowie związku Pracodawców Pomorza i Kujaw spotkali się on-line z inspektorami pracy 24 marca, żeby dowiedzieć się o obowiązkach jakie spoczywają na pracodawcy związanych z Covid-19. Omówiono zagadnienia związane z oceną ryzyka zawodowego, BHP i organizowania pracy zdalnej. Inspektorzy wskazali najczęstsze błędy pracodawców wykazane podczas kontroli PIP w 2020, w tym dotyczące ochrony pracowników przed zagrożeniami związanymi z COVID-19.

Kolejnym działaniem z partnerem instytucjonalnym było webinarium „Kontrola PIP w praktyce” zorganizowane z Kujawsko-Pomorską Izbą Rzemiosła i Przedsiębiorczości w Bydgoszczy. Ze strony Okręgowej Inspekcji Pracy w Bydgoszczy udział wzięli: Ewa Weśniuk – Starszy Inspektor Pracy – Specjalista oraz Gabriel Tyszkiewicz – Starszy Inspektor Pracy - Główny Specjalista. Inspektorzy pracy przedstawili zasady prowadzenia kontroli, zapoznali uczestników z wymaganą dokumentacją, opisali prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie prawa pracy i bhp oraz odpowiedzieli na pytanie jakie zmiany w kontroli wymogła pandemia.

22 kwietnia odbył się webinar realizowany przy współpracy z Centrum Kształcenia Podyplomowego i Szkoleń, Szkoła Biznesu Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy. Tematem spotkania były ostatnie zmiany dot. zatrudniania cudzoziemców na terenie RP oraz rozwiązania zawarte w Ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem Covid - 19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjach kryzysowych, oraz najnowsze przepisy prawa pracy odnoszące się do praw i obowiązków pracodawcy.

Udział w projektach partnerów społecznych

W związku z nawiązaniem porozumienia z Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu latem 2021 powstała pierwsza część do nowoutworzonego cyklu nagrań video „Prawo pracy w pigułce”. Inspektorzy zaproszeni do wzięcia udziału projekcie odpowiadali na pytania z zakresu prawa pracy, które najczęściej zadają pracownicy administracyjni CM. Nagrania zostały opublikowane na kanale YouTube Uczelni. Nagranie do cyklu "Prawo pracy w pigułce" zostało również wykorzystane przez Fundację Ukraina. W związku z tym, że coraz większa część cudzoziemców wiąże się z naszym krajem na stałe, lub planuje się z nim związać. Nagrane treści są dla nich istotne, dlatego Instytut Praw Migrantów zdecydował przetłumaczyć je na język ukraiński.

Screenshot z video na YouTube „Prawo pracy w pigułce”.

Szkolenia dla pracowników DPS

W dniach 27 i 28 października w Domu Pomocy Społecznej Promień życia w Bydgoszczy odbyły się warsztaty w ramach Europejskiego Tygodnia Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (<https://healthy-workplaces.eu/pl/get-involved/european-week>), których organizatorem byli Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy oraz Collegium Medicum UMK w Toruniu.

Okolo 120 pracowników z Zespołu Domów Pomocy Społecznej i Ośrodków Wsparcia w Bydgoszczy zapoznało się w praktyce ze sposobami pracy z podopiecznymi, które mogą przeciwdziałać urazom układów szkieletowo – mięśniowych. Po zajęciach praktycznych z fizjoterapeutami CM UMK (dr Jarosław Hoffman z Katedry Geriatrii CM UMK oraz dr Anna Pyszora z Katedry Opieki Paliatywnej CM UMK) Inspektor Pracy Mirosław Trojanowski odpowiadał na pytania związane z aspektami prawnymi związanymi ze specyfiką pracy personelu z domów pomocy społecznej.

Warsztaty w DPS.

Inspektor pracy 7 października wziął udział w seminarium zorganizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy w Żninie. Wygłosił referat na temat niektórych zmian w prawie pracy w czasie pandemii oraz zatrudniania pracowników sezonowych.

W dniu 21 grudnia odbyło się szkolenie on-line w zakresie bhp dla pracodawców produkujących kontenery i inne podobne konstrukcje stalowe. Nadinspektor Pracy Mirosław Trojanowski przedstawił pracodawcom ich obowiązki w zakresie bhp, a także zagrożenia występujące przy obsłudze maszyn oraz przy procesach spawalniczych. Omówił wypadki przy pracy, jakie wydarzyły się w 2021 r. w tej branży oraz przedstawił przeprowadzone postępowania powypadkowe.

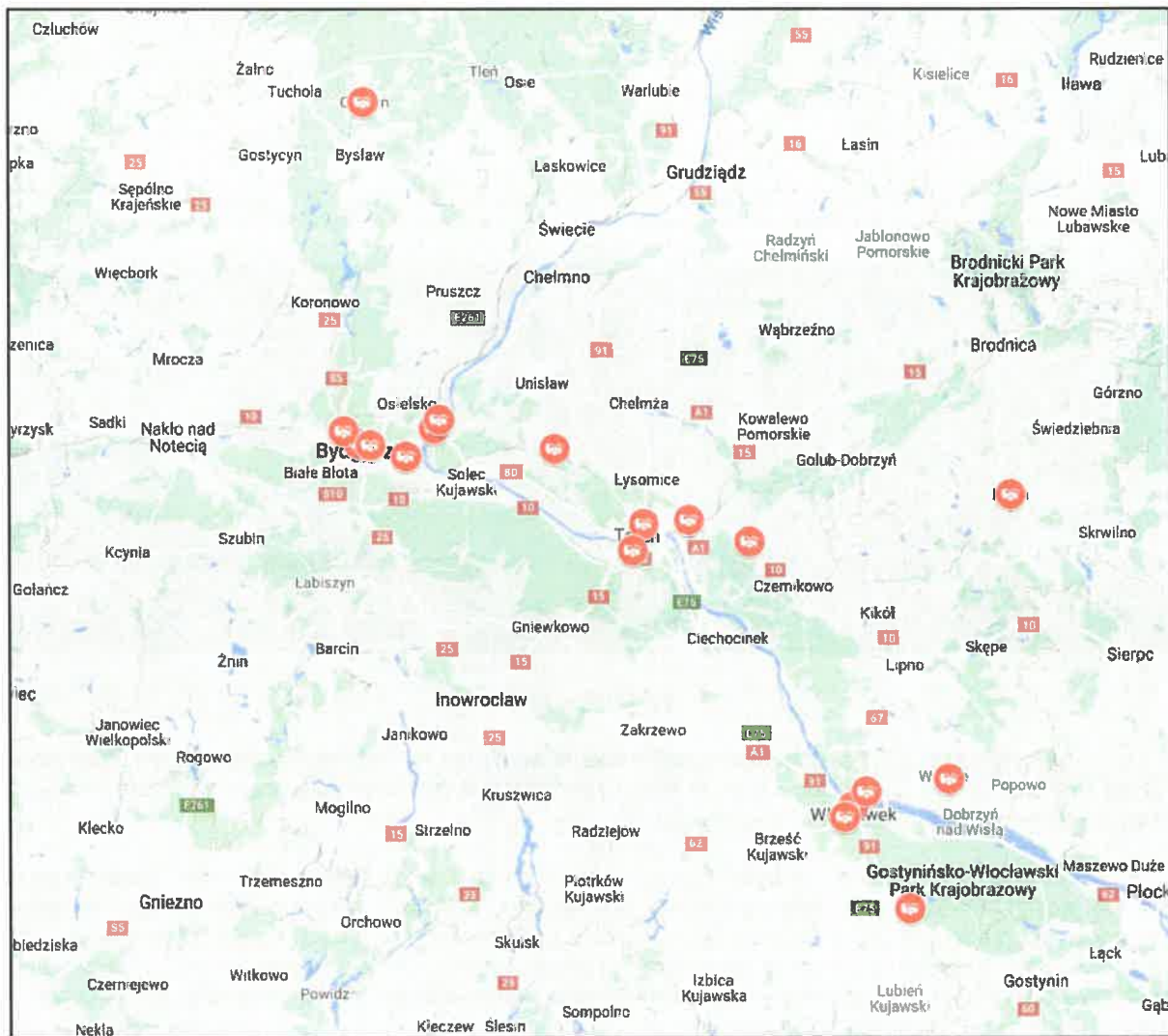
Wnioski

Temat „Pracuj zgodnie z prawem - działania informacyjno-edukacyjne skierowane do pracodawców i pracowników oraz osób wchodzących na rynek pracy” był wprowadzony w 2021 po raz pierwszy i nie będzie kontynuowany w 2022 r. W założeniu realizacja 731 miała wypełnić lukę po zakończonym programie „Pracuję legalnie”, jednak formuła nie sprawdziła się. Działania własne Okręgu są z reguły prowadzone w temacie 407 i tak też w większości działania zostały zapisywane przez inspektorów. Nie ma zatem potrzeby kontynuować tego tematu własnego.

4. Przestrzeganie przepisów prawa pracy, w tym bhp w warsztatach samochodowych

Informacje ogólne

W ramach realizacji zadań własnych w r. 2021 w Okręgowym Inspektoracie Pracy w Bydgoszczy przeprowadzono 18 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów prawa pracy, w tym bhp w warsztatach samochodowych znajdujących się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego:

Skontrolowane zakłady prowadziły działalność głównie w zakresie konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli, sprzedaży hurtowej i detalicznej pojazdów samochodowych, samochodów osobowych i furgonetek, z wyłączeniem motocykli oraz transportu drogowego towarów.

W skontrolowanych zakładach pracowało łącznie 1 046 osób. Skontrolowano:

- 9 podmiotów o zatrudnieniu do 9 osób,
- 7 podmiotów o zatrudnieniu od 10 do 49 osób,
- 2 podmioty zatrudniające od 50 do 249 osób.

W 50 % kontrolowanych podmiotów pracę wykonywały osoby młodociane. Wybrane aspekty prawnej ochrony pracy tej grupy pracowników zostały objęte kontrolą w ramach prowadzonych kontroli. W żadnym z kontrolowanych podmiotów nie działały związki zawodowe oraz społeczna inspekcja pracy.

Stwierdzone nieprawidłowości

W efekcie prowadzonych kontroli inspektorzy pracy wydali ogółem 202 decyzje administracyjne, z czego aż 120 z nich stanowiły decyzje ustne (59,4 %). Pozostałe 82 decyzje (40,6%) zostały wydane w nakazach na piśmie. Powyższe środki prawne dotyczyły 1334 pracowników.

Spośród wszystkich wydanych decyzji 190 stanowiły decyzje terminowe, 11 z nich nadano rygor natychmiastowej wykonalności (w 3 przypadkach były to decyzje skierowane do pracodawców w formie pisemnej, pozostałe 8 w formie decyzji ustnych wykonanych w trakcie trwania czynności kontrolnych) w jednym przypadku skierowano pracownika do innych prac z uwagi na brak wymaganych kwalifikacji - inspektor pracy stwierdził wykonywanie prac polegających na ręcznym ciecieniu termicznym bez uprzedniego przeszkolenia pracownika w tym zakresie.

Inspektorzy pracy w celu wyeliminowania uchybień natury prawnej, niezwiązanej bezpośrednio ze stanem bhp w miejscu pracy skierowali do pracodawców wystąpienia zawierające łącznie 84 wnioski pokontrolne.

W czterech przypadkach stwierdzono wykonywanie prac bez uzyskania orzeczenia o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku w wyniku badań wstępnych, przy czym jeden przypadek spośród opisywanych dotyczył pracownika młodocianego.

W toku dwóch kontroli skierowano dwa zawiadomienia do Urzędu Dozoru Technicznego w związku z eksploatacją urządzeń bez uzyskania wymaganych przepisami decyzji Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego zezwalających na ich eksploatację. Były to zbiorniki ciśnieniowe kompresora sprężonego powietrza oraz dźwigniki o ruchu prostoliniowym stacjonarne.

W efekcie ujawnionych nieprawidłowości ujętych w obszarze bezpieczeństwa w warsztatach samochodowych, w dwóch kontrolach nałożono dwa mandaty karne. Obydwa przypadki zastosowania postępowania wykroczeniowego w drodze mandatu karnego związane były m.in. z dopuszczeniem pracowników do wykonywania pracy bez uzyskania orzeczeń o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku przeprowadzonych w wyniku wstępnych badań lekarskich.

Najczęściej powtarzającymi się nieprawidłowościami, stwierdzonymi w skontrolowanych zakładach, były uchybienia związane z:

- Badaniami lekarskimi (stwierdzono 26 nieprawidłowości w 10 zakładach) – w czterech przypadkach pracownicy nie zostali poddani badaniom wstępnym przed dopuszczeniem do pracy, z czego jeden przypadek dotyczył pracownika młodocianego.
- Szkoleniami w dziedzinie bhp - (stwierdzono 24 nieprawidłowości w 9 zakładach) – w jednym przypadku inspektor pracy skierował pracownika do innych prac niezwiązanych obsługą zestawu do ręcznego cięcia termicznego.
- użytowanymi maszynami i urządzeniami technicznymi - (stwierdzono 15 nieprawidłowości w 6 zakładach). Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie braku osłon tarcz szlifierskich ręcznych i stołowych szlifierek, złego stanu technicznego tarcz, braku opisów elementów sterowniczych maszyn – m.in. wiertarek stołowych oraz maszyn do wulkanizacji i wyważania kół pojazdów.
- Zasadami przydziału odzieży roboczej i obuwia oraz środków ochrony indywidualnej. (stwierdzono 16 nieprawidłowości w 6 zakładach). Nieprawidłowości dotyczyły braku określenia zasad przydziału lub nieewidencjonowania tych elementów. Brak wyposażenia pracowników w ww. zdarzał się incydentalnie podczas prowadzonych czynności.
- Magazynowaniem i składowaniem materiałów (stwierdzono 16 nieprawidłowości w 11 zakładach)

Decyzje administracyjne wydane w formie pisemnej

Spośród 82 decyzji sformułowanych w formie pisemnej, 3 podlegały natychmiastowemu wykonaniu z mocy prawa, a dotyczyły skierowania pracownika do innych prac oraz dwukrotnie poddania pracowników wstępnym badaniom lekarskim celem uzyskania orzeczenia o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku. Pozostałe 79 decyzji miało status środków prawnych o określonym terminie realizacji. Dotyczyły one w głównej mierze:

- Poddania się stosownym szkoleniom okresowym w dziedzinie bhp pracodawcom i osobom kierującym pracownikami;
- Ustalenia zasad przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej;
- Zapewnienia pracującym instrukcji dotyczących bezpiecznej pracy przy obsłudze maszyn i urządzeń oraz procesów pracy, instrukcji dotyczących sposobów postępowania ze stosowanymi mieszaninami niebezpiecznymi;
- Powierzenia zadań służby bhp osobom o wymaganych przepisami kwalifikacjach;
- Opracowania oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach występujących w zakładzie, zapoznania z oceną ryzyka pracowników, w tym pracowników młodocianych oraz ich przedstawicieli ustawowych, uwzględnienia brakujących zagrożeń;
- Wykonania pomiarów skuteczności ochrony przed porażeniem instalacji energetycznych oraz pomiarów natężenia oświetlenia;
- Składowania oraz zapoznania lub opracowania instrukcji postępowania ze stosowanymi substancjami i preparatami chemicznymi szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi oraz procedur ich przechowywania i transportu;
- Odnowienia posadzek halach warsztatowych i innych pomieszczeń pracy.

Decyzje ustne

120 decyzji spośród 202 wydanych zostało wykonanych w trakcie trwania czynności kontrolnych, w związku z powyższym zostały wydane w formie decyzji ustnych. Dotyczyły one głównie usunięcia nieprawidłowości z zakresu:

- Poddania pracowników szkoleniom w dziedzinie bhp;
- Zapoznawania pracowników z instrukcjami bezpieczeństwa i higieny pracy, instrukcjami stosowania środków ochrony indywidualnej, krętami charakterystyki stosowanych substancji i preparatów chemicznych szkodliwych dla zdrowia i niebezpiecznych;
- Zapoznania pracowników z oceną ryzyka zawodowego;
- Zapewnienia osłon maszyn i urządzeń użytkowanych w procesach pracy – głównie szlifierek kątowych i innych elektronarzędzi;
- Oznakowania miejsc niebezpiecznych występujących w zakładzie – przejść, progów oraz krawędzi kanałów naprawczych oraz stref wokół dźwigników prostoliniowych kolumnowych;
- Zaprowadzenia porządku na stanowiskach pracy i wokół nich oraz dojściach do stanowisk;

Wnioski w wystąpieniach

W efekcie przeprowadzonych kontroli do pracodawców skierowano 84 wnioski. Wśród nieprawidłowości regulowanych wydanymi wystąpieniami inspektorów pracy dominowały aspekty dotyczące ewidencji czasu pracy lub jej całkowitego nieprowadzenia przez pracodawców. Ponadto licznie regulowano nieprawidłowości dotyczące zasad udzielania urlopów wypoczynkowych. Wśród pozostałych powtarzających się nieprawidłowości inspektorzy pracy wnosili m.in. o:

- Poprawność prowadzenia dokumentacji pracowniczej (głównie w obszarze badań lekarskich);
- usunięcie nieprawidłowości z zakresu realizacji zadań należących do obowiązków służby bezpieczeństwa i higieny pracy, a w szczególności:
 - przeprowadzanie udokumentowanych kontroli warunków pracy,
 - sporządzanie okresowych analiz stanu bhp,
 - informowanie pracodawcy o stwierdzonych zagrożeniach.
- Niedopuszczanie pracowników bez uzyskiwania orzeczeń o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku wydawanych po wstępnych badaniach lekarskich;
- Niedopuszczanie pracowników do pracy bez uprzedniego przeszkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- Uzupelnianie lub rzetelne prowadzenie dokumentacji dotyczącej przydzielanej odzieży obuwia i środków ochrony indywidualnej;
- Opracowanie szczegółowych programów szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy;
- Usunięcie nieprawidłowości związanych z ewidencją czasu pracy pracowników;
- Uzyskiwanie potwierdzenia zapoznania się pracowników z udokumentowaną oceną ryzyka zawodowego oraz instrukcjami i procedurami wewnątrzzakładowymi.

Nieprawidłowości w zakresie zatrudniania pracowników młodocianych

W połowie spośród skontrolowanych podmiotów pracę świadczyło 70 pracowników młodocianych. Nieprawidłowości z omawianego zakresu dotyczyły głównie braku poinformowania pracowników młodocianych oraz ich przedstawicieli ustawowych o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami. W jednym przypadku stwierdzono dopuszczenie pracownika młodocianego do pracy bez uzyskania orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku. Wśród pozostałych nieprawidłowości stwierdzono przypadki niedopełnienia obowiązku prowadzenia dokumentacji związanej z zatrudnianiem młodocianych m.in.:

- Braku ewidencji pracowników młodocianych oraz ewidencji czasu ich pracy;
- braku wykazu prac wzbronionych młodocianym oraz wykazu prac wzbronionych młodocianym, przy których zezwala się na zatrudnianie młodocianych w celu odbycia przygotowania zawodowego.

Efekty przeprowadzonych kontroli

W pomieszczeniu jednego z kontrolowanych warsztatów miejsce do spożywania posiłków nie spełniało wymogów stawianych przepisami, ponadto znajdowała się w nim szafa dwudzielna na odzież, a wokół panował nieład. W wyniku realizacji decyzji ustnej inspektora pracy, pracodawca zorganizował miejsce do higienicznego spożywania posiłków w wydzielonej części innego pomieszczenia, szafkę dwudzielną na odzież roboczą oraz rzeczy prywatne ustawiono w innym pomieszczeniu, usunięto zbędne szafki. W związku z uporządkowaniem warsztatu urządzenia gaśnicze ustawiono w miejscu łatwo dostępnym i oznakowano ich lokalizację.

Stan przed wykonaniem decyzji inspektora pracy (miejsce do spożywania posiłków oraz szafa pracownicza)

Stan po wykonaniu decyzji inspektora pracy

W pomieszczeniu warsztatu samochodowego panował nieład. W warsztacie znajdowały się nieużywane części podlegających m.in. utylizacji, urządzenia (np. spawarka) czy rzeczy niewiadomego przeznaczenia i pochodzenia (np. części ubrań, szmat, czy nieopisanych pojemników z nieznaną zawartością itp.). W wyniku wydania decyzji ustnej uprzątnięto zbędne, podlegające złomowaniu lub wyrzuceniu części oraz nieużywane stare ubrania, szmaty i inne zbędne przedmioty.

Widok ogólny stołu roboczego przed wykonaniem decyzji i po jej wykonaniu

Wizualna ocena narzędzi znajdujących się na stanowisku pracy jednego z kontrolowanych zakładów wykazała brak zamontowanej osłony na szlifierce kątowej. Urządzenie było w chwili kontroli podłączone do sieci. W wyniku realizacji decyzji inspektora pracy, osłonę zamontowano.

Szlifierka kątowa bez osłony oraz jej stan po interwencji inspektora pracy

Na stanowiskach pracy wyposażonych w podnośniki nie wyznaczono strefy niebezpiecznej w obrębie zasięgu pracy podnośnika. Stanowiska zostały oznakowane w trakcie kontroli.

Stanowisko wyposażone w podnośnik przed oznaczeniem strefy niebezpiecznej.

Kartony niemieszczące się na regałach były składowane w sposób nieprawidłowy poza obrysem miejsca do tego przeznaczonego i na ciągu komunikacyjnym. Składowane przedmioty zostały umieszczone w odpowiednich miejscach w trakcie kontroli.

Składowanie w magazynie części zamiennych

Podsumowanie

Dla prowadzących kontrole inspektorów pracy istotne było przede wszystkim zapewnienie pracującym właściwego stanu bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania prac związanych z naprawą pojazdów mechanicznych. Z technicznego punktu wiązało się to z koniecznością dokonania oceny stanu budynków warsztatowych, organizacji stanowisk pracy, stanu parku maszynowego oraz zapewnienia właściwej ochrony przed szkodliwymi czynnikami występującymi w miejscu pracy.

Przeprowadzone kontrole ujawniły bardzo zróżnicowany stan przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa pracy w zakładach, jednak na uwagę zasługuje fakt, że blisko 60 % wydanych decyzji zostało wydane w formie ustnej, zatem usunięcie nieprawidłowości których dotyczyły, możliwe było w czasie trwania czynności kontrolnych. Pozwala to wywieść wnioski, iż skala zagrożeń i nieprawidłowości w tym sektorze, choć jest duża (średnio 11,22 decyzji na kontrolę), to nieprawidłowości te nie powodowały bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia osób pracujących w kontrolowanych zakładach.

Nie bez znaczenia pozostaje okoliczność, iż w zakładach poddanych kontroli stwierdzono tak wiele nieprawidłowości z zakresu poddawania pracowników badaniom lekarskim celem uzyskania orzeczenia o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, poddawania pracowników szkoleniom oraz zagadnień dotyczących stosowania odzieży obuwia i środków ochrony indywidualnej.

W trakcie przeprowadzonych 18 kontroli inspektorzy pracy udzielili łącznie 92 porad prawnych (średnio 5,11 na kontrolę) i 124 porady z zakresu technicznego bezpieczeństwa pracy (~7 porad na kontrolę) i 22 z zakresu legalności zatrudnienia. Ponadto inspektorzy kontrolujący zakłady napraw pojazdów, prowadzili rozmowy z pracodawcami, osobami kierującymi pracownikami oraz z osobami wykonującymi zadania służby bhp celem szerzenia wiedzy na temat znaczenia rzetelności prowadzenia szkoleń w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy, dopuszczania pracowników do pracy po uprzednim uzyskaniu przez nich orzeczeń o braku przeciwwskazań do pracy na zajmowanym stanowisku, dokonywania rzetelnej oceny ryzyka zawodowego czy prowadzenia okresowych analiz stanu bhp.

VI. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W 2021 r. Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy pomimo trwającej pandemii SARS-CoV-2 zrealizował w całości założony plan działania. Należy podkreślić, że w całym okresie 2021 r. inspektorzy pracy realizowali wszystkie kontrole związane z bezpośrednimi zagrożeniami zdrowia lub życia pracowników oraz badaniem wypadków przy pracy. Wprowadzane ograniczenia dotyczyły sposobu prowadzenia czynności kontrolnych w formie hybrydowej oraz zdalnej.

W roku 2021 istotne było również zapewnienie pracownikom OIP w Bydgoszczy środków ochrony indywidualnej oraz środków dezynfekcyjnych niezbędnych do walki z zagrożeniem wirusa SARS-CoV-2. W roku 2021 poniesiony został standard ochrony poprzez całkowite przejście na maseczki w klasie FFP3. Przedsięwzięcia związane z nową organizacją pracy okazały się skuteczne, ponieważ okręg sprawnie wykonywał swoje zadania. Priorytetem w organizacji pracy było zdrowie pracowników naszego okręgu.

Badanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy jest jednym z podstawowych zadań Państwowej Inspekcji Pracy. W ramach ich realizacji podejmowano kontrole mające na celu zapobieganie i ograniczanie zagrożeń w środowisku pracy, a szczególnie wnikliwie badano okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy oraz stosowanie środków i wniosków profilaktycznych. Inspektorzy pracy **zbadali** okoliczności i przyczyny 118 wypadków, w których śmierć poniosło 15 poszkodowanych, a 38 doznało ciężkich obrażeń ciała. Pozostałe osoby odniosły lżejsze obrażenia.

Podobnie jak w latach ubiegłych działalność kontrolna była zdominowana przez rozpatrywanie skarg pracowników, związków zawodowych i innych podmiotów. Najwięcej skarg dotyczyło niewypłacania lub nieterminowego wypłacania należności pieniężnych wynikających ze stosunku pracy.

Szczególnie ważnym społecznie problemem jest naruszanie przepisów o wynagrodzeniu za pracę oraz innych należnych świadczeniach. Nie notuje się zauważalnej poprawy w tym obszarze. Naruszenia przepisów w obszarze niewypłacania wynagrodzeń współlistnieją z naruszeniami przepisów o czasie pracy, a zwłaszcza z nieewidencjonowaniem lub nierzetelnym ewidencjonowaniem czasu pracy. Podczas gdy pracodawcy tłumaczą się głównie trudnościami finansowymi oraz brakiem pracowników na rynku pracy, inspektorzy ujawniają inne przyczyny naruszeń przepisów, w tym niewłaściwą organizację pracy oraz świadome działanie, niezgodne z prawem, w celu maksymalizacji zysków. Ponadto nadal jedną z dominujących przyczyn nieprawidłowości jest nieznanomość przepisów, ich niejasność i częste zmiany.

Nadal poważnym problemem jest zawieranie **umów cywilnoprawnych** w celu obejścia przepisów prawa pracy. Zmiany przepisów wprowadzające minimalną stawkę wynagrodzenia z tytułu umowy zlecenia oraz świadczenia usług, spowodowały w świadomości obywateli niejako przyzwolenie na stosowanie umowy cywilno-prawnej w miejsce umowy o pracę.

Równolegle z działalnością kontrolno-nadzorczą podejmowano liczne **działania o charakterze prewencyjnym**. Okres pandemii spowodował przeniesienie wielu działań do formy zdalnej, która w roku 2021 bardzo mocno się rozwinęła w postaci organizowanych webinarów i konferencji on-line.

Efektom ciężkiej pracy naszych inspektorów jest również fakt, że zakład z naszego regionu został laureatem na szczeblu centralnym w Konkursie Pracodawca Organizator Pracy Bezpiecznej.

Biorąc pod uwagę, że do najpowszechniej obecnie diagnozowanych zagrożeń zawodowych należą czynniki psychospołeczne, Państwowa Inspekcja Pracy od wielu lat podejmuje również działania prewencyjne na rzecz przeciwdziałania negatywnym skutkom stresu w miejscu pracy.

Równolegle do konkursów i programów prewencyjnych organizowane są konferencje, które przedstawiają różne aspekty bezpieczeństwa pracy oraz przepisów prawa pracy. W roku 2021 pomimo trudności związanych z pandemią zrealizowano m.in. 2-dniową IX Konferencję poświęconą osobom z niepełnosprawnościami w zatrudnieniu nt. „Dostępność w środowisku pracy i przestrzeni publicznej”. Była to pierwsza konferencja w Polsce poświęcona temu nowemu zagadnieniu, dlatego cieszyła się ogromną oglądalnością w systemie on-line.

Rok 2021 był również rokiem podpisania wielu nowych porozumień z partnerami społecznymi oraz uczelniami wyższymi z naszego regionu. To wszystko ma zaowocować w postaci szeroko rozbudowanych działań prewencyjnych zaplanowanych na rok 2022. Rok 2021 choć trudny i pełen nowych wyzwań, należy ocenić pozytywnie, szczególnie w zakresie dopracowania nowych sposobów prowadzenia działań prewencyjnych ale również w odniesieniu do zrealizowania całości zaplanowanych działań.

Akceptuję
p.o. Okręgowego Inspektora Pracy
mgr Andrzej Bugalski

VII. ZAŁĄCZNIKI

Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2021 r. - kontrole i środki prawne

(wg sekcji gospodarki narodowej PKD)

Wyszczególnienie	kontrole		decyzji w tym:						decyzji zaprzestania działalności ²⁾	wystąpień ³⁾	wniosków w wystąpieniach	poleceń ⁴⁾
	ogółem ¹⁾	wstrzymania prac	skierowania pracowników do innych prac	wstrzymania eksploatacji maszyn	nakazujących wypłatę świadczeń pieniężnych							
					75	272	190	496				
OGÓLEM, w tym:	2 919	190	75	272	190	496	0	1 823	8 858	902		
1. Rolnictwo i leśnictwo, łowiectwo	52	4	0	9	4	2	0	33	126	15		
2. Górnictwo, wydobywanie	4	0	0	1	0	0	0	4	42	0		
3. Przetwórstwo przemysłowe	614	34	16	132	34	58	0	431	1 853	205		
4. Wytworzenie energii ^{a)}	8	0	0	0	0	0	0	4	11	4		
5. Dostawa wody ^{b)}	45	4	1	1	4	0	0	30	146	6		
6. Budownictwo	493	129	51	93	129	60	0	289	1 356	137		
7. Handel i naprawy ^{c)}	810	9	4	25	9	16	0	434	2 114	187		
8. Transport i gospod. magaz.	166	229	0	3	229	20	0	126	870	87		
9. Zakwaterow. i usługi gastr. ^{d)}	112	281	0	3	281	3	0	78	412	61		
10. Informacja i komunikacja	22	61	0	1	61	1	0	16	70	11		
11. Finanse i ubezpieczenia ^{e)}	7	3	0	0	3	0	0	5	14	0		
12. Obsługa rynku nieruchomości	26	84	0	2	84	8	0	15	84	17		
13. Działalność profesjonalna ^{f)}	74	194	1	2	194	5	0	54	269	22		
14. Usługi administracyjne ^{g)}	131	114	1	0	114	0	0	77	330	41		
15. Administracja publiczna ^{h)}	66	101	1	0	101	0	0	30	110	20		
16. Edukacja	75	80	0	0	80	6	0	56	254	6		
17. Opieka zdrowot. i pom. społ.	87	116	1	0	116	11	0	57	325	36		
18. Kultura, rozrywka i rekre.	30	45	0	0	45	4	0	15	75	6		
19. Pozostała działaln. usług.	97	178	0	0	178	2	0	69	397	41		
20. Gospodarstwa domowe ⁱ⁾	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
21. Organizacje eksterytorialne ^{j)}	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
22. Nieokreślona działalność	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

a)Wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę

b)Dostawa wody:ścieki, odpady, rekultywacja

c)Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle

d)Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

e)Działalność finansowa i ubezpieczeniowa

f)Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

g)Działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej

h)Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne

i)Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

j)Organizacje i zespoły eksterytorialne

Źródło: dane PIP

1) łączna liczba decyzji inspektorów pracy wydanych na podstawie art.11 pkt 1,2,3,4,6,6a,7 ustawy o PIP;

2) łączna liczba decyzji okręgowych inspektorów pracy wydanych na podstawie art.11 pkt 5 ustawy o PIP;

3) łączna liczba wystąpień inspektorów pracy skierowanych na podstawie art.11 pkt 8 ustawy o PIP;

4) łączna liczba poleceń inspektorów pracy skierowanych na podstawie art.11 pkt 8 ustawy o PIP.

Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2021 r. - kontrole i środki prawne

(wg wielkości zatrudnienia)

Wyszczególnienie		kontroli		decyzji							wystąpienia ³⁾	wniosków w wystąpieniach	polecenia ⁴⁾
		ogółem ¹⁾	w tym:	wstrzymania prac	skierowania pracowników do innych prac	wstrzymania eksploatacji maszyn	nakazujących wypłatę świadczeń pieniężnych	decyzji zaprzestania działalności ²⁾	wystąpienia ³⁾				
										5			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
	OGÓŁEM, w tym zakłady o zatrudnieniu:	2 919	8 857	190	75	272	196	0	1 823	8 658	902		
1.	1 - 9	1 636	4 444	127	49	124	74	0	912	4 600	433		
2.	10 - 49	770	2 907	43	17	84	91	0	553	2 824	319		
3.	50 - 249	365	1 130	13	7	56	31	0	267	1 120	114		
4	250 i powyżej	148	376	7	2	8	0	0	91	314	36		

1) łączna liczba decyzji inspektorów pracy wydanych na podstawie art.11 pkt 1,2,3,4,6,6a,7 ustawy o PIP;

2) łączna liczba decyzji inspektorów pracy wydanych na podstawie art.11 pkt 5 ustawy o PIP;

3) łączna liczba wystąpień inspektorów pracy skierowanych na podstawie art.11 pkt 8 ustawy o PIP;

4) łączna liczba poleceń inspektorów pracy skierowanych na podstawie art.11 pkt 8 ustawy o PIP;

Źródło: dane PIP

Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2021 r. - kontrole i środki prawne
Wg. form własności

Wyszczególnienie		LICZBA												
		kontroli	ogółem ¹⁾			decyzji						wystąpienia ³⁾	wniosków w wystąpieniach	poleczeń ⁴⁾
			wstrzymania prac	skierowania pracowników do innych prac	w tym: wstrzymania eksploatacji maszyn	nakazujących wypłatę świadczeń pieniężnych	decyzji zaprzestania działalności ²⁾							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
	OGÓŁEM, w tym:	2 919	8 857	190	75	272	196	0	1 823	8 858	902			
1.	Sektor publiczny^{a)}	195	430	2	2	9	19	0	119	476	51			
	ogółem, w tym własność:													
	1. państwowa	41	131	1	0	8	0	0	17	44	3			
	2. samorządowa	147	255	1	2	1	0	0	96	403	38			
	3. mieszana	7	44	0	0	0	19	0	6	29	10			
2.	Sektor prywatny^{b)}	2 690	8 339	188	73	261	174	0	1 686	8 294	848			
	ogółem, w tym własność:													
	1. prywatna krajowa	2 448	7 570	182	73	233	169	0	1 520	7 639	779			
	2. prywatna zagraniczna	95	292	1	0	8	0	0	71	226	21			
	3. prywatna mieszana	147	477	5	0	20	5	0	95	429	48			
3.	Sektor mieszany	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
	zrównoważony^{c)}	33	88	0	0	2	3	0	18	88	3			
4.	Nieokreślona własność													

^{a)} sektor publiczny obejmuje podmioty stanowiące własność państwową, jednostek samorządu terytorialnego oraz z przewagą kapitału podmiotów sektora publicznego;

^{b)} sektor prywatny obejmuje podmioty gospodarki stanowiące własność prywatną krajową, zagraniczną oraz z przewagą kapitału podmiotów sektora prywatnego;

^{c)} sektor mieszany zrównoważony obejmuje własność mieszaną, między sektorami z takim samym udziałem własności sektora publicznego i prywatnego.

1) łączna liczba decyzji inspektorów pracy wydanych na podstawie art.11 pkt 1,2,3,4,6,6a,7 ustawy o PIP;

2) łączna liczba decyzji okręgowych inspektorów pracy skierowanych na podstawie art.11 pkt 5 ustawy o PIP;

3) łączna liczba wystąpień inspektorów pracy skierowanych na podstawie art.11 pkt 8 ustawy o PIP;

4) łączna liczba poleceń inspektorów pracy skierowanych na podstawie art.11 pkt 8 ustawy o PIP.

Źródło: dane PIP

Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2021 r. - wykroczenia i przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową (wg sekcji gospodarki narod. PKD)

1	Wyszczególnienie	LICZBA										zawiadomień prokuratury o przestępstwach
		ujawnionych wykroczeń					podjętych środków prawnych					
		ogółem	objętych mandatami	objętych wnioskami do sądu	objętych środkami wychowawczymi	natożonych mandatów	skierowanych wniosków do sądu	zastosowanych środków wychowawczych				
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	ogółem, w tym:	1 259	116	674	529	39	407	35				
1.	Rolnictwo i leśnictwo, łowiectwo	40	30	0	10	13	0	6	1			
2.	Górnictwo, wydobywanie	3	3	0	0	1	0	0	0			
3.	Przetwórstwo przemysłowe	434	276	33	125	115	11	70	3			
4.	Wytwarzanie energii ^{a)}	0	0	0	0	0	0	0	0			
5.	Dostawa wody ^{b)}	17	12	3	2	7	1	2	1			
6.	Budownictwo	550	382	9	159	165	4	93	12			
7.	Handel i naprawy ^{c)}	379	209	18	152	93	8	99	7			
8.	Transport i gospod. magaz.	183	145	0	38	52	0	25	4			
9.	Zakwaterow. i usługi gast. ^{d)}	75	26	0	49	12	0	26	1			
10.	Informacja i komunikacja	5	3	0	2	2	0	2	1			
11.	Finanse i ubezpieczenia ^{e)}	2	0	0	2	0	0	1	0			
12.	Obsługa rynku nieruchomości.	24	19	1	4	6	1	4	1			
13.	Działalność profesjonalna ^{f)}	69	43	2	24	18	1	15	1			
14.	Usługi administracyjne ^{g)}	58	35	5	18	18	5	12	2			
15.	Administracja publiczna ^{h)}	27	5	0	22	5	0	10	0			
16.	Edukacja	26	7	5	14	4	3	12	0			
17.	Opieka zdrowot. i pom. społ.	64	40	6	18	10	3	10	0			
18.	Kultura, rozrywka i rekre.	7	2	0	5	2	0	4	0			
19.	Pozostała działaln. usług.	86	22	34	30	6	2	16	1			
20.	Gospodarstwa domowe ⁱ⁾	0	0	0	0	0	0	0	0			
21.	Organizacje eksterytorialne ^{j)}	0	0	0	0	0	0	0	0			
22.	Nieokreślona działalność	0	0	0	0	0	0	0	0			

^{a)}Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę

^{b)}Dostawa wody:ścieki, odpady, rekultywacja

^{c)}Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle

^{d)}Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi

^{e)}Działalność finansowa i ubezpieczeniowa

^{f)}Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

^{g)}Działalność w zakresie administrowania i działalności wspierająca

^{h)}Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne

ⁱ⁾Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, produkuje wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby

^{j)}Organizacje i zespoły eksterytorialne

Źródło: dane PIP

**Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2021 r. - wykroczenia i przestępstwa
przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową**

(wg wielkości zatrudnienia)

Wyszczególnienie		LICZBA									
		ujawnionych wykroczeń				podjętych środków prawnych			zawiadomień prokuratury o przestępstwach		
		ogółem	objętych mandatami	objętych wnioskami do sądu	objętych środkami wychowawczymi	nałożonych mandatów	skierowanych wniosków do sądu	zastosowanych środków wychowawczych			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
	OGÓŁEM, w tym zakłady o zatrudnieniu:	2 049	1 259	116	674	529	39	407	35		
1.	1 - 9	1 184	722	45	417	306	20	252	27		
2.	10 - 49	594	362	63	169	147	13	101	7		
3.	50 - 249	221	138	8	75	56	6	46	1		
4.	250 i powyżej	50	37	0	13	20	0	8	0		

Źródło: dane PIP

**Dane statystyczne z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2021 r. - wykroczenia i przestępstwa
przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową (wg form własności)**

Wyszczególnienie		LICZBA						zawiadomień prokuratury o przestępstwach	
		ujawnionych wykroczeń			podjętych środków prawnych				
		ogółem	w tym:		nałożonych mandatów	skierowanych wniosków do sądu	zastosowanych środków wychowawczych		
	objętych mandatami	objętych wnioskami do sądu	objętych środkami wychowawczymi						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	OGÓŁEM, w tym:	2 049	1 259	116	674	529	39	407	35
1.	Sektor publiczny^{a)}	93	44	4	45	17	2	27	1
	ogółem, w tym własność:								
	1. państwowa	4	4	0	0	3	0	0	0
	2. samorządowa	72	24	4	44	10	2	26	1
	3. mieszana	17	16	0	1	4	0	1	0
2.	Sektor prywatny^{b)}	1 940	1 208	112	620	508	37	375	34
	ogółem, w tym własność:								
	1. prywatna krajowa	1 806	1 118	111	577	472	36	346	33
	2. prywatna zagraniczna	29	17	0	12	7	0	10	0
	3. prywatna mieszana	105	73	1	31	29	1	19	1
3.	Sektor mieszany zrównoważony^{c)}	0	0	0	0	0	0	0	0
4.	Nieokreślona własność	16	7	0	9	4	0	5	0

^{a)} sektor publiczny obejmuje podmioty stanowiące własność państwową, jednostek samorządu terytorialnego oraz z przewagą kapitału

podmiotów sektora publicznego;

^{b)} sektor prywatny obejmuje podmioty gospodarki stanowiące własność prywatną krajową, zagraniczną oraz z przewagą

kapitału podmiotów sektora prywatnego;

^{c)} sektor mieszany zrównoważony obejmuje własność mieszaną między sektorami z takim samym udziałem własności

sektora publicznego i prywatnego.

Źródło: dane PIP